

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘDZIESIĄTY SIÓDMY.

W Prowincji i w Cesarstwie wynosi rocznie rubli sr. 8 (w tem mieści się opłata pocztowa na przesyłkę rs. 1 kopiejek 90, oraz za opakowanie i ekspedycję rs. 1 kopiejek 80).
 Prenumerata przyjmuje się roczną, półroczną i kwartalną.
 Rękopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się.

Prenumerata „Kurjera Warszawskiego” wynosi w Warszawie rocznie rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 k. 40, kwartalnie rs. 2 k. 20, miesięcznie kop. 40, za odosłaniem do domów deplaca się kop. 5.
 Numer pojedynczy w Kancelarzu Redakcji kop. 5.
 Redakcja otwarta od 9-tych rano do 2-giej po południu.

Dziś: Ś. Bernarda.
 Jutro: Joanny Fremiot Wdowy.
 Środa: Symfonia Męczennika.
 Czwartek: Ś. Filipa Beniejsza Wyzn.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 53
 Zachód „ „ 7 „ 12

Długość dnia godzin 14 minut 19
 Ubyło „ „ 2 „ 22

Piątek: Ś. Bartłomieja Apostoła.
 Sobota: Ś. Ludwika Króla.
 Niedziela: Ś. Zefiryna Pap. M.
 Poniedziałek: Ś. Cezarjusza.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego”: Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

— W dniu wczorajszym trzy jednocześnie świątynie Pańskie obchodziły doroczną pamiątkę swego poświęcenia, a mianowicie kościoły: św. Kazimierza na Nowem-Mieście, św. Ducha, oraz świętych: Stanisława i Warzyńca na Woli.

W pierwszej z wymienionych tu świątyni, Summę celebrował JX. Dzienniakowski, w czasie której słowo Boże głosił JX. Wołyniec, kapelan szpitala św. Łazarza, który następnie odprawił nieszpory zakończone odśpiewaniem dziękczynnego hymnu „Te Deum laudamus” (Ciebie Boże chwalimy) oraz błogosławieństwem ludu Najświętszym Sakramentem. Słowo Boże w czasie Nieszporów wygłosił JX. Zdzitowiecki, wikariusz kościoła Panny Marji na Nowem-Mieście.

W drugiej (św. Ducha), w czasie Summy celebrowanej przez nowowyświęconego kapłana JX. Łopacińskiego, głosił słowo Boże JX. Dunin, kapelan wojskowy, który też odprawił po południu nieszpory nabożeńskie. Nankę zaś duchowną w czasie nieszporów wygłaszał JX. Łopaciński.

Takież same uroczyste nabożeństwo przy wystawieniu Najświętszego Sakramentu, odbywało się i na Woli.

We wszystkich zaś tych świątyniach w czasie nabożeństwa jaśniały po ścianach w miejscach krzyżem oznaczonych świece, Zachaenszkami zwane.

— W kościele katedralnym św. Jana, celebrował w dniu wczorajszym Summę i Nieszpory JX. Dietrich, kanonik archikatedralny, jubilat. Słowo Boże w czasie Summy głosił JX. Gniazdowski. Wotywę literacką oparł JX. Seroczyński.

— W dniu wczorajszym też, jako w niedzielę przypadającą wśród oktawy Wniebowzięcia Najświętszej Marji Panny, w całym Królestwie obchodzoną była pamiątką Ś-go Jacka Wyznawcy. Kościół tutejszy przy ulicy Freta pod wezwaniem tegoż świętego, obchodził dzień ten tem uroczystej z odpustem zupełnym. — Św. Jacek jest zarazem patronem czeladzi kunsztu szewskiego.

Wotywę odpustową przed ołtarzem Ś-go Jacka, przybrany w egzotyczne kwiaty i otoczony mnóstwem gorejących świateł, przy wystawieniu Jego

relikwji, to jest całej kości z ręki prawej w złotej oprawie, celebrował z asystą JX. Ludwik Lebedziński, po której skończeniu JX. Walichnowski w czasie kazania opowiadając świątobliwy żywot uroczystującego Patrona rozrzewniał do łez tłumnie zgromadzonych słuchaczy. Summę poprzedzoną uroczystą procesją, w której udział przyjęły liczne bractwa miejscowe, z jarzaczem światłem, chorągwiemi i obrazami celebrował JX. kanonik Jaworowski, kapelan wojskowy—tenże odprawił Nieszpory, w czasie których kazanie miał JX. Niewiarowski z Pragi.

— Uroczystość św. Joanny Franciszki Fremiot de Chantal, wdowy, przypadająca w dniu jutrzejszym, obchodzoną będzie tegoż dnia w kościele Opieki św. Józefa na Krakowskim-Przedmieściu, wprost ulicy Królewskiej, odpustem zupełnym, z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, z kazaniem i procesjami tak z rana jak i po południu.

Św. Franciszka urodzona w r. 1572, skutkiem nieszczęśliwego wypadku na polowaniu, straciwszy męża swego barona de Chantal, postanowiła odtąd prowadzić surowy żywot ascetyczny i służyć przytem chorem i konającym. Następnie spełniając zamiar swego spowiednika św. Franciszka Salezego, biskupa geneńskiego, za jego poradą założyła nowe zgromadzenie religijne pod nazwą *Nawiedzenia N. P. Marji w Ancecy*, we Francji, gdzie też pierwszą złożyła śluby zakonne razem z trzema innymi towarzyszkami.

Za jej to staraniem powstało wiele innych klasztorów tegoż zgromadzenia, którym św. Joanna osobiście przewodnicząc, była doskonałym wzorem wszystkich cnót chrześcijańskich, a osobliwie w postudze chorem w czasie grasującej zarazy.

Przy zwiedzaniu klasztorów swojej reguły, sama ciężką chorobą dotknięta, zasnęła w Bogu dnia 13 grudnia 1641 r.

Zwłoki jej przeniesione zostały do Ancecy a papież Klemens XIII w r. 1767 policzył ją do grona świętych.

Dziś odbędą się pierwsze uroczyste Nieszpory.

— W sobotę odbyła się w kościele Opieki św. Józefa na Krak.-Przed., ceremonia chrztu świętego nad

trzema nowo-nawróconemi żydówkami, z których jedna liczyła lat 22; druga i trzecia po lat 16. Aktu tej świętej ceremonji dopełnił JX. Tomasz Mościcki, kanonik i administrator kościoła św. Antoiego przy ulicy Senatorskiej.

— Od departamentu dochodów niestałych. Przez Ministra Skarbu przedłużony został do 1-go maja 1878 roku termin zwrotu akcyzy od wywożonego za granicę cukru krajowego, w następującym rozmiarze: po kop. 80 od puda rafinady i mączki białej, po kop. 70 od puda mączki środkującej między białą i żółtą, oraz po kop. 45 od puda mączki żółtej.

Oczen departament dochodów niestałych podaje do powszechnej wiadomości. (Prawit. Wiest.)

Departament Telegrafów.

Podług zawiadomienia od wydziału poczt i telegrafów zarządu polowego komunikacji wojskowych armji czynnej, zaprowadzone zostały w Bułgarii, z rozporządzenia tegoż wydziału, stacje telegraficzne, oprócz Sistowa, w *Górnym-Studeniu, Tyrnowie, Gabrowie i Pawlowie*, z przyjmowaniem korespondencji prywatnej w języku ruskim. (D. W.)

ALEA SZUCHA.

— Q — Niejednego z przechodzących lub przejeżdżających drogą wiodącą od tak zwanego *Rozdroża* do rogatki Mokotowskich, uderza ta nazwa przyswojona drodze wiodącej z tyłu baraków wojskowych do rogatki, drodze zwykle dla przejazdu zamkniętej, raz tylko do roku, podczas wyścigów konnych dla ogólnego użytku otwartej.

Nazwa ta jest uczczeniem pamięci najznakomitszego z ogrodników, mistrza w swej sztuce, zacnego obywatela, któremu miasto nasze zawdzięcza upiększenie całej przy-lazienkowskiej okolicy, a przedewszystkiem założenie ogrodu botanicznego.

Jan Krystjan Szuch urodził się w Dreźnie 1752 r.; był synem nadwornego ogrodnika dworu polsko-saskiego.

ciela szkółki i tak się przecie dobijały o niego, że aż do losowania doszło.

Oby młody ten człowiek rozumiał swoje obowiązki i urzeczywistnił pokładane w nim nadzieje na chlubę ojca i własną, a na pożytek gminie!

Nie mniej ciekawym jest przykład kucharza, który cały czas wolny, obraca na czytanie książek a i dzieci swoje niepospolicie prowadzi. Niepokazne te usiłowania skromnych pracowników i ludzi ubogich stanowią ów posiew, który niewidzialna ręka na kraj rzuca, a w obec którego zatrzymujemy się przejęci czią i podziwem. Któż wątpi o tem, że natura znajduje się w pełni rozkwitu życia, gdy na tle ciemnej nocy przócgwiazd i nad lodami świecących, ujrzy piękne choć nikłe blaski świętojańskich robaków?...

Nie mniej trudno mi będzie scharakteryzować tamtejszych włościan, których w ogóle wszyscy znamy bardzo mało. Myślący czytelnik nie zdziwi się jednak gdy powiem, że jeżeli gdzie, to w tej mianowicie klasie o sielankę najtrudniej.

Jak każdy dorobkowiec, włościanin dzisiejszy lubi przedewszystkiem zysk, dla którego zarówno chodzi na robotę, jak spasa bydło na cudzych polach, zabiera drzewo z nieswojego lasu, a wszelkie ciężary publiczne lubi rozkładać na morgi, ponieważ przy tym systemie szlachcic zawsze zapłaci najwięcej. Mają przecież obok tych wad ogromną cnotę, a mianowicie przywiązanie do własności ziemskiej i z tego powodu kolonizacja niemiecka u nas w miarę bogacenia się włościan upaść musi, a w żadnym razie dawniejszych rozmiarów nie przyjmie, chyba żeby jakieś wyjątkowe nieszczęścia na kraj spadły.

W okolicach, przez które przejeżdżałem, ze zdumieniem zauważyłem prawie zupełny brak sukman, które ustąpiły miejsca jakimś bezimiennym i bezwielnianym surduciom. Czyby sukmana stała się dziś strojem świątecznym, a kurta codziennym?... na to

KARTKI Z PODRÓŻY

przez

BOLESŁAWA PRUSA.

(Dokończenie — Patrz Nr 181).

Legendowa, szlagońska rubasność, dowcip pływający z natchnienia i owa serdeczna otwartość, przy której dno brzucha nieledwie zobaczyć było można, w tych osobnikach jakie poznałem w płockiem, a podobno i w wielu innych okolicach kraju już nie istnieje. Zamaszyste tło znika tu pod powłoką wielkomiejskiej grzeczności, a jowialny humor ustąpił ubieganiu się za modnym dziś, uszczypliwym dowcipem. Do jakiego stopnia spostrzeżenie to jest prawdziwem, dowodzi między innymi fakt, że pewien typ szlachcica starej daty uważany jest za oryginała i bohatera dykteryjek.

Co robi ó w oryginale?

Oto całe dnie przepędza wśród lasu, ze sforą psów i muszkiem w garści, — a za granicę swego majątku wyjeżdżać nie lubi. Kiedy raz interesa zagnały go do Warszawy, po kilku-godzinym pobycie znudził się tak, że z desperacji poszedł nad Wisłę — ryby łapać. Potem, ku wieczorowi, zabłądził do teatru.

— Co grał, panie?... — zapytano go po powrocie.

— A zajrzyjcie do burki, jest tam afisz w prawej kieszeni.

Pewnego razu, ktoś z nowej szkoły humorystów, rzekł do pocziwca:

— Pana to po śmierci wypchają i w gabinecie zoologicznym postawiają.

— I i... co mi po tem! — odparł — ja się za takimi rzeczami nie ubiegam.

Gdyby przedpotopowy mamut zjawił się między

dzisiejszemi słoniami, nie wydziwiano by się nad nim bardziej. *Tempora mutantur!*...

Zresztą jak wszędzie, tak i tu nie brak ludzi kosmopolitycznie głupich. Osoby te, we wszystkich krajach i po wsze czasy były do siebie podobne i zapewne na wieki pozostaną takimi.

Najważniejsza zmiana, jaka zaszła nie tylko w szlachcie płockiej, lecz i innych prowincyj, jest upadek zbytku.

Pod wyrazem zbytek, nie należy rozumieć: kucharza, lokaja i powozu. W mieście kucharz jest zbytkiem, dla tego, że drożej kosztuje, że może być łatwo zastąpiony przez dobrą kucharkę i że — są przecie Bocquetowie, Stępkowscy i Konstantowie pod bokiem. Na wsi zaś gdzie sielankowe kwaśne mleko również nie wystarcza jak w mieście, gdzie około wykarmienia i uporządkowania moeno zaludnionego domu do brze się nakreślić potrzeba, kucharz i lokaj opłacają się doskonale. Dawne jednak jarmarki i djabełki — stanowczo w leń wzięły.

Byt ofejalistów w całym kraju dużo pozostawia do życzenia pod względem materialnym, moralnie jednak (gdyby z pojedynczych wypadków wnosić coś można) stoją oni lepiej. Tytuł „jaśnie panie” utrzymał się jeszcze, lecz w taki sposób, że zdaje się odpowiadać dawnym przysłowiom „morszterdziej”, — „moścudziej”, które używały się tam, gdzie innego wyrazu zabrakło. Stosunki jednak między służącym a pracodawcą są uczciwe i niekiedy serdeczne. Co prawda o serwilizmie dziś mowy nawet być nie może; pod tym względem zmieniły się pojęcia obu stron.

I znowu gdyby fakty pojedyncze dowodziły czegoś, sądziłoby można, że klasa ofejalistów wznosi się pod względem umysłowym. Synowi pewnego ekonomy, dwie czy trzy wsie ofiarowały posadę nauczyciela,

Po ukończeniu wydziału sztuk pięknych w akademii drezdeńskiej, gdzie uczęszczał na sekcję budownictwa, udał się ówczesnym zwyczajem na wędrowną za granicę, przedewszystkiem do Hollandji, gdzie wrodzone mu z ojca zamiłowanie do ogrodnictwa ostatecznie pod wpływem wysokiej kultury miejscowej o powołaniu jego rozstrzygło.

Przepędziwszy czas pewien w ogrodach w Harlemie, przepłynął do Anglii, pracował w słynnym ogrodzie botanicznym w Kew, następnie zajmował się w ogrodach wersalskich, wreszcie w ogrodach cesarskich w Schönbrunnie w Wiedniu, zkad ostatecznie przybył do Warszawy 1773 r.

Przyjazd Szucha do naszego miasta przypadł w chwili zakładania przez dziedziczkę Willanowa Izabellę z Czartoryskich księżnę Lubomirską, wspaniałego parku i ogrodu w Mokotowie.

Jakkolwiek główne kierownictwo tego przedsięwzięcia powierzono było przez księżnę marszałkową słynnemu ogrodnikowi Simonowi, cała jednak zasługa urządzenia ogrodu mokotowskiego należy przeważnie do Szucha.

Po ukończeniu tego dzieła wezwany w r. 1779 przez Michała Wandalina hr. Mniszka, późniejszego Marszałka W. K., udał się Szuch do majątku Mniszków Demblin, dziś majoratu ks. Paskiewicza w lubelskiem, gdzie założył wspaniały ogród angielski, oraz jako biegły budowniczy kierował wzniesieniem wszystkich zabudowań folwarcznych i ekonomicznych, wedle nakreślonych przez siebie planów.

Za bytności swej w Demblinie król Stanisław August zachwycony wytwornością ogrodów, zaproponował Szuchowi służbę na dworze królewskim, jakoż w r. 1781 Szuch przybył powtórnie do Warszawy jako intendent ogrodów królewskich.

W tym nowym charakterze, zasilany szczodrą przez króla, założył Szuch ogród ujazdowski, wybudował w ogrodzie lazienkowskim gmach służący latem na teatr, zimą zaś na schronienie drzew pomarańczowych, zwany dotąd „Pomarańczarnią,” pod którą umieścił figarnię; powznosił wszystkie cieplarnie, dziś wprawdzie innemi, lecz na tem samem miejscu istniejącymi zastąpione, a ciągnące się aż do samej alei ujazdowskiej, wreszcie urządził pierwszą w kraju naszym ananasarnię, z której owoce podawane na stole królewskim wzbudzały podziw cudzoziemców swym zapachem, wielkością i delikatnością.

W r. 1791 Szuch podał królowi obszernie opracowany projekt dotyczący łatwego i niekosztownego zaprowadzenia ogrodów i sadów przy osadach i chatach włościańskich.

Nie przyjąwszy ofiarowanego sobie w nagrodę za usług i pracy szlachectwa, ani też tytułu radey nadwornego, poprzestał na wydzielonym mu kawałku gruntu w miejscowości zwanej dziś ogrodem Obma, gdzie założył własnym już kosztem szkółkę drzew

owocowych, roślin i krzewów krajowych i zagranicznych.

Pozbawiony zajęcia w ogrodach królewskich po wypadkach 1794 zakładał i urządził ogrody i gospodarstwa folwarczne w okolicach Warszawy, jako to w Młocinach, Pęcicach, Pruszkowie, głównie jednak zajmował się własnym mieniem, które mu jednak nie bardzo się poszczęściło, gdyż żadnego nie zostawił majątku.

Umarł w Warszawie 29 czerwca 1814 r.

Pełnił przytem różne usługi obywatelskie i był członkiem towarzystwa przyjaciół nauk.

W uczczeniu zasług i pamięci Szucha, municypalność warszawska nadała jego nazwisko wspomnianej na czele alei.

Z LONDYNU.

Spectator, tygodnik angielski uważany za wybrany organ wigów i gladstonistów, potęga w swoim rodzaju, ogłosił, iż polacy w Ameryce przyczynili się głównie do niedawnych tamtejszych gwałtów.

Jeden z ustępów wspomnianego artykułu brzmiał następująco:

„Zauważono, że groźniejsze masy i siły poruszone w powstaniu nie składały się z rodowitych obywateli Stanów Zjednoczonych, lecz z niewynarodowionych emigrantów, irlandczyków i Niemców, którzy nie nabrali dotąd czci dla własnej godności właściwej rzetelnym Amerykanom, oraz szalonych zbiegów politycznych z kontynentu europejskiego, głównie Słowian, Polaków i Czechów.”

Ustęp ten powtórzyły prawie wszystkie dzienniki angielskie, jako nowy dowód niespokojnego ducha Polaków.

Skutkiem tego zjawila się w londyńskim *Echu* następująca odpowiedź:

Narodowość amerykańskich wicherzycieli.
Kochany panie redaktorze! Przyczyniłeś się do rozgłosu pewnych śmiałych, a wedle mojego zdania niesłusznych uwag, wyjętych ze *Spectator'a* z przeszłej soboty, co do narodowości niedawnych amerykańskich wicherzycieli.

Czy pozwolisz mi, w imieniu słuszności, zapytać autora tych uwag, zkad zaczerpnął informacji, usprawiedliwiającej siebie do niegrzeczności względem Niemców amerykańskich i do przedstawienia amerykańskich Polaków, Czechów oraz innych Słowian, jako ludzi przesiękłych pogardą dla wszelkich praw i władz i głównych aktorów w najświeższym, brutalnym objawie amerykańskich zawichrzeń?

Czy wiadomo mu, że masy słowiańskie w Ameryce nie mają nic wspólnego ze socjalistami Niemcami, lub jakimikolwiek wychodźcami politycznymi, składając się z szanujących prawo kmiotków z prowincyj pruskich i austriackich, nie znajdujących u sie-

bie wdzięku związków bezprawnych, że sprzeciwi amerykańskie mało ich obchodzi, gdyż żyją w okolicach rolniczych, a wyrobniicy innej narodowości *) wykluczają ich siłą i spiskiem w razie ostatecznym, od wolnej konkurencji przy kolejach żelaznych, kopalniach i w fabrykach, pomimo samochwalstwa angielskiego o słuszności i wolnej konkurencji w pracy, że ogół ich, zliczywszy osoby wszelkiej płci i wieku, nie stworzyłby osobnego zbiegowiska, gdyż nawet Amerykańscy Polacy, rozsypali się po całym związku?

Chicago, jedyny punkt z widoczną polską ludnością żyjącą z fabryk, ogłosiło spis rannych i zabitych skutkiem ostatnich zawichrzeń, a spis ten zawiera tylko jedno słowiańskie nazwisko i to oficera policji, który padł, broniąc prawa!

Gdybym pragnął naśladować bezczelny, profesorski i niedbający o fakty i zdrowe argumenty sposób pisania wielu nowoczesnych angielskich esseistów, mógłbym już z tego spisu zabitych wicherzycieli wyciągnąć kilka dobitnych uwag co do narodowości amerykańskich unionistów spiskujących, mógłbym dowieść ich pochodzenia z domu bardzo blizkiego esseście *Spectator'a*.

Lecz powstrzymuję się, uważając te niebezpieczne i niegodziwe warstwy za wynik błędnego społecznego ustroju. Z poważaniem i t. d. *Były członek sejmu w Minnesocie.*“

Podobne, lecz dłuższe protesty pomieszczono w kilku innych dziennikach, oraz wezwano *Spectator'a* do odszczekania swojego zarzutu. *Echo*, gazeta wieczorna kopiejkowa (pół pensa), liczy pół miliona prenumeratorów.

*) Angliacy, a głównie Irlandczycy.

— Dalszy ciąg wykazu wpływów do zarządu miejscowego warszawskiego Towarzystwa opieki nad ranionymi chorými wojownikami od dnia 22 lipca do 1 sierpnia 1877 r. (patrz Nr 180).

od nadzorey gmachów wojskowych w Warcie rs. 1, od służby niższej radomskiej miejscowej komendy zebrane ze sprzedaży ofiarowanego przez nich po 1/4 funta chleba dziennie rs. 59 kop. 27, od zarządu gubernialnego żandarmów w Siedlcach rs. 36, od urzędujących w dyrekcji naukowej kaliskiej rs. 28 kop. 20, od wojskowych rangowych 8-go moskiewskiego pułku grenadierów rs. 147 k. 6, od osób wojskowych rangowych aleksandrowskiej brygady straży pogranicznej rs. 927 kop. 25, od naczelnika powiatu miechowskiego ofiarowane przez mieszkańców sześciu gmin rs. 139 kop. 62, od służby kościelnej soboru katedralnego warszawskiego 0/0 z plac za czerwiec rs. 31 kop. 25, od urzędujących w okręgu XI komunikacji rs. 731 k. 35 i 1 f. szarpi, od urzędujących w Iem meżkiem progimnazjum w Warszawie 0/0 z plac za lipiec rs. 15, od właściciela ziemskiego Kisielewskiego zebrane z podpisów rs. 51 kop. 60, od urzędujących w zarządzie warszawskiego okręgowego intendantwa 0/0 z plac za lipiec rs. 101 kop. 71, od przełożonego cerkwi Zbawiciela w Zamościu rs. 4 kop. 21, od służby kościelnej cerkwi w Aleksandrowskiej ruskiej kolonji rs. 50, od księdza i starosty cerkwi mazowieckiej 0/0 z placy za lipiec rs. 3 kop. 85 i zebrane na tacę rs. 1 k. 25, od urzędujących w progimnazjum meżkiem w Sandomierzu (wniośki jako członków) rs. 12 kop. 82, od będących w służbie w meżkiem i żeńskim progimnazjach w Sandomierzu rs.

nie potrafię odpowiedzieć. W każdym jednak razie zdaje się, że sąsiedztwo Prus temu przekształceniu ubiorów nie jest obcem.

Do faktów pocieszających zaliczyć wypada, najprzód to, że mniej więcej na całej drodze spotykam nowobudujące się a obszerne chaty, na podmurówce z kamieni polnych, z dużemi oknami, opatrzonemi niekiedy w okiennice.

Drugim pomyslnym wypadkiem jest brak karczem w niektórych wsiach, co w każdym razie obiecuje, że prędzej czy później grasująca między ludem choro- bą pijanstwa ustąpi z kraju.

Zachodzą też reformy w sposobie uprawy ziemi, czego między innymi dowodzi znakomite upowszechnienie między wieśniakami pługów wrzesińskich. W ogóle włościanie podejrzliwie patrzą na wszelkie nowości, ogólnie dotyczące systemu gospodarstwa, lecz raz poznawszy dobre strony pewnego ulepszenia, dokonanego rozumie się na gruntach szlacheckich, przyswajają je szybko. Lękać się jednak wypada, aby rozwojowi reform w tym kierunku nie stanął na przeszkodzie dzisiejszy rozkład pól włościańskich, które zamiast tworzyć jedną skoncentrowaną całość, są rozrzucone, odległe, pomieszane z sąsiedzkimi, a w najlepszym razie — wyciągnięte w jeden bajecznie wązki i długi zagon. O ile wiemy, znalazła się przecież w Królestwie jedna wieś, której mieszkańcy, po pożarze, postanowili podzielić się gruntami w taki sposób, aby każda chata stała we środku pól zbitych w jeden kawałek. Wypadek ten wskazuje, że nauki losu nie są straconemi dla włościan i że w miarę potrzeby, lecz zawsze bardzo gwałtownej, nowy porządek zaszczepi się w całym kraju.

Wszystkie te postępy, o ile mi mówiono, wcale nie dotyczą szlachty drobnej, która po dawnemu uprawia swoje kieszonkowe i (co dziwniejsza!) w półkole orane zagony.

W niektórych wsiach znajdują się szkółki; stanowisko ich jednak jest tak nieokreślone i pożytek tak niewielki, że i wspominać o nich nie warto.

Stosunki włościan i szlachty różne są w różnych okolicach, sprzecznych jednak interesów nigdzie nie brak. Najmniej jest ich tam, gdzie obie strony zdobyły się na uregulowanie służebności, czyli prawa, na mocy którego włościanie mogą paść bydło na gruntach dworskich i brać drzewo z lasu. Zresztą starcia między obu stronami bywają niekiedy zabawne i szkodliwe.

W pewnej wsi naprzykład, znajduje się na gruntach włościańskich most, który uległ zepsuciu. Ponieważ z budowli tej korzysta zarówno dwór jak i włościanie, pierwszy więc ofiarował materiał na poprawę mostu, wymagając nawzajem aby drudzy dostarczyli robocizny. Włościanie jednak ani słuchać o tem nie chcą, lecz żądają, aby szlachcie cały most od podeszew do fryzury wybudował, co znowu nie ma żadnej podstawy. W rezultacie obie strony oczekują cierpliwie zupełnej ruiny mostu i tego, komu prędzej brak dokuczy. Zdaje się jednak, że bez interwencji władzy, flegma włościańska zwycięży krewkość szlachecką, na sromotę sprawiedliwości. Chyba że szlachcie zbudować zechce pontony i ustawić je tylko wtedy, kiedy jego fury przejeżdżać będą.

O kilka mil za Przasnyszem poczynają się osady sławnych *kurpiów*. Nie byłem tam, lecz parę okazy widziałem i trochę o obyczajach ich słyszałem.

Lud to ma być zasobny i przeczorny, a przytem bardzo nabożny. Na robotę i odpust puszczają się dość daleko, a zawsze ze swoją żywnością, na co niekażdy włościanin zdobyć się może. Uwierają się w tkaniny swego wyrobu, czytać podobno wszyscy umieją, a strzelcami są po dziś dzień dobrymi.

Prowincjonalizmy u nich dotyczą wyrazów i spo-

sobu wymawiania. Samej naprzykład spółgłoski *p* nie lubią, lecz łączą ją ze spółgłoską *s* i mówią: *psani* (!) zamiast *pani*. Podobnie torturują literę *m* żeniąc ją z *n* i mówiąc: *mniasto* zam. *miasto*.

Gdyby oryginalność ich narzecza sięgała aż tak daleko, żeby zamiast: *jestem winien*, mówili: *należy mi się* i orzeczenie takie popierali odpowiednią akcją, wówczas zapewne uczeni i nieuczeni warszawiacy staraliby się bliższą z tym ludem zrobić znajomość. A tak — nie zajmujemy się nimi.

Mają i oni jednak niepospolitą przynętę, oto: ładne kobiety. Widziałem jedną, która przyszła na żniwa. Miała 18 lat, uśmiech dziecka, twarz inteligentną a zarazem naiwną. Zachwycony prostotą i śmiałością jej odpowiedzi, w końcu dopiero spostrzegłem rzecz najdziwniejszą: jej bosa i niekoniecznie umyte stopy, — czerwone i spracowane ręce, — były tak drobne i pięknie uformowane, że coś podobnego tylko u posągów widzieć można.

O ilem słyszał, w kurpiowskich puszcach używa się wszelkich darów Bożych bez ceremonji. Miłość nie stanie się tam, przynajmniej w naszych czasach, powodem do samobójstw lub pojedynków, a sentymentalne powieściopisarki nie znalazłyby materiału do wyrafinowanych analiz psychologicznych, pełnych westchnień, szpasmów i walk na — lukrecyjowym sosie z obfitym dodatkiem ciepłej wody.

Tak, w ogólnych zarysach, w ciągu paru dni, przedstawiły mi się stosunki wiejskie w pewnej okolicy płockiej. Prawdopodobnie w szkicu tym musi być dużo błędów, przesady i opuszczeń; — dla tego wielce obowiązany będę miejscowemu korespondentom, którzy mimowolne fałszywe obalbię lub wyjaśnię zechcą.

A teraz wróćmy znowu do szczegółów.

10 kop. 48, od będących w służbie w żeńskim sandomierskim progimnazjum (wniosek jako członków) rs. 4 kop. 90, od urzędujących w progimnazjum żeńskim w Kielcach 1/2 z płac za lipiec rs. 4 kop. 28, od będących w służbie w gimnazjum męzkim w Kielcach 1/2 z płac za lipiec rs. 18 k. 68, od urzędujących w dyrekcji naukowej kieleckiej 1/2 z płac za lipiec rs. 4 kop. 71 i ofiarowane jednorazowo przez nauczycieli szkół początkowych rs. 25 kop. 29, od osób rangowych trzydziestego dziewiątego tomskiego pułku piechoty rs. 48 kop. 31, od urzędujących w szkole realnej w Łowiczu 1/2 z płac za lipiec rs. 20 kop. 66, od naczelnika i służby niższej zarządu żandarmów powiatu lipnoskiego i rypińskiego rs. 3 kop. 75, od służby kościelnej jednolitej cerkwi chełmsko-warszawskiej dycezyi 1/2 z płac za lipiec rs. 5 kop. 62 1/2, od urzędujących w progimnazjum męzkim w Częstochowie 1/2 z płac za lipiec rs. 13 kop. 25, od cerkwi prawosławnej Zbawiciela w Zamościu rs. 1 032, od naczelnika guberni warszawskiej (wnioski członków) rs. 14 kop. 50. Razem rs. 45 931 kop. 73 1/2, a z poprzednimi wpływami rs. 86 799 kop. 29. Oprócz tego otrzymano dwadzieścia dwa worki szarpi i starzynny.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

== W dniu dzisiejszym przed południem Główny Naczelnik kraju hrabia Kotzebue raczył oglądać nowy lokal giełdowy, w przerobionej świeżo na ten cel dawnej ujeżdżalni przy ulicy Królewskiej. Z dniem zaś jutrzejszym giełda, odbywająca dotąd swoje zebrania w lokalu „Harmonii” przy ulicy Długiej przeniesiona zostanie na ulicę Królewską.

== Senat rządzący na wniosek towarzysza ministra skarbu uwolnił od opłaty stempłowej: a) pokwitowania naczelników wojskowych komend przechodzących, wydawane obywatelom i instytucjom gminnym, na dostawę drzewa dla tych komend; b) pokwitowania naczelników oddziałów wojsk, wydawane członkom komitetu gospodarczego na dostawę wszelkiego rodzaju materiałów, przygotowanych dla oddziałów wojsk sposobem administracyjnym. Wiadomość tę czerpiemy z działu urzędowego Nr. 173 *Prawit. Wiestnika*.

== Czasowy komitet do przewozu wojsk w Petersburgu zażądał w dniu wczorajszym od dyrektora dr. żel. warsz.-wied. jeszcze dziewięciu parowozów, które mają być natychmiast przesłane do Rumunji. Tym sposobem od chwili rozpoczęcia się obecnej wojny, droga żelazna warsz.-wied. udzieliła już ze swego taboru na użytek działającej armii: 24 parowozów, sto wagonów krytych, sto platform i sto węglarek przygotowanych do przewozu wojska. Świadczy to wymownie o zapasach drogi.

== Pierwszy pociąg kolei nadwiślańskiej, ma wyjść podobno z Warszawy we czwartek. Nie można wszakże w zupełności polegać na samej pogłosce i oczekiwać należy odpowiedniego w tym względzie uwiadomienia od zarządu.

== Wczoraj do Doliny Szwajcarskiej napłynęło około półtora tysiąca osób. Pan Fliege zamierza urządzić kilka koncertów w jednej z sal śródmieścia.

== Dalsze nominacje służby ruchu na drodze nadwiślańskiej wkrótce nastąpią. Mianowany być ma personel pociągów towarowych.

== Od dni kilku kolej obwodowa zajęta jest pod przewóz wojsk znajdujących się dotąd na leżach po lewej stronie Wisły, a obecnie wezwanych do przyjęcia udziału na teatrze wojny.

== Dowiadujemy się, iż utworzony w Zduńskiej Woli komitet czasowy do rozdziału nadsyłanych wsparć zagrożonym nędzą głodową robotników tamtejszych fabryk, został obecnie zwinięty. Produkcja fabryczna ożywiła się do tyle, iż wszyscy znaleźli już pracę.

== Piąty korpus grenadierów generała Ganeckiego, konsystujący w lubelskiem, oraz 31 dywizja udają się nad Dunaj.

== Obecnie przednówek węglowy. Zapotrzebowania w składach na węgiel zeszły do minimum i ceny stoją bardzo nisko.

Wkrótce jednak kończy się ta cisza — i z nadzieją jesieni i zimy rach w interesie węglami znów się ożywi.

== W fabrykach naszych ostatnimi czasy zapanał znaczny ruch, około wyrobu różnych przyrządów artyleryjskich.

Jedna z nich w tych dniach właśnie sprowadziła kompletne przyrządy do wyrabiania wszelkiego rodzaju amunicji.

Wartość owych przyrządów dochodzi do kilkudziesięciu tysięcy rubli.

== Śmiałość i zuchwałość doróżkarzy nie mają granic...

Oto dwa przykłady.
Wczoraj rano o godzinie 10-tej na Krakowskim-Przedmieściu, dwóch pasażerów chciało zająć doróżkę nr. 52; — na zapytanie doróżkarza dokąd mają jechać, odpowiedzieli, iż na kolej wiedeńską.
No to odzywa się do nich „pan z kozła.”
— A rubelek będzie?
Gdy zaś pasażerowie ofiarowali kopiejek 40 co i tak jest już naddatkiem sutym, doróżkarz zaciął konie i... odjechał!

O wiele energiczniejszym był „nr 380.”
Do doróżki tej wsiadł p. X. M. z dwiema osobami i polecił doróżkarzowi jechać do rogatek Powązkowskich.

Doróżkarz jednak z gory oświadczył, iż nie pojedzie, a na zagrożenie pociągnięcia do odpowiedzialności był także nieczułym.

Nie chciał też udać się do cyrkułu.
Wreszcie śmiałek ten zszedłszy z kozła, schwycił pana M. za kołnierz a wstrząsając nim zawołał:

— Doróżka, to moja praca! nikt rozkazać mi nie może z kim mam jechać.

To rzekłszy zajechał pod drzwi pobliskiego szynku i udał się na kieliszeczek, zostawiając pasażerów na łasce bożej!

Fakty te podajemy bez komentarzy. Mówią same za siebie.

== Wracający wczorajszym pociągiem spacerowym ze Skierniewi i pośrednich stacji żalą się na brak miejsca w wagonach. Zapewne stać się to musiało wskutek niespodziewanego napływu podróżnych. Droga wiedeńska ma dość wagonów osobowych.

== W dniu 20 sierpnia 1817 r. ratusz przeniesiony został ze starego miasta do obecnego miejsca, wówczas pałacu Jabłonowskich.

== W sobotę około godziny 9 tej wieczór, z czatowni oddziału ratuszowego w stronie rogatek marymonckich zauważono pożar. Po danym sygnale oddział 1 szy z Nalewek wyruszył, a dojechawszy jednak do rogatek i przekonawszy się, że pożar wre po za laskiem bielańskim wrócił do domu.

== W handlu naszym ruch się znów trochę ożywił. Z zagranicą, bez względu na różnicę kursu pieniędzy poczyna znów przybywać więcej towaru i jeżeli cyfra przywozu nie dorównywa zeszłorocznej, sama pora roku nie zostaje na to bez wpływu.

== Bawi obecnie w Warszawie znany autor dra Władysław hr. Koziembrodzki.

== Pod Josephstadtem, w Czechach, zmarł Franciszek Stevich, zasłużony muzyk, w Warszawie zamieszkały od lat wielu.

== Jeszcze jeden rezultat podniesienia cla.
Fabryki warszawskie zaczynają otrzymywać większe zamówienia z Cesarstwa.

W ostatnich czasach jedna z warszawskich fabryk żelaza, otrzymała parę większych zleceń z Kijowa, Wilna i t. d. na wyrób rur wodociagowych, dawniej z zagranicy sprowadzanych.

Ta sama fabryka wyrabia obecnie rury wodociagowe i na potrzeby Warszawy.

== W piątek wieczorem przez Lublin przeszła niezmiernie gwałtowna ulewa, połączona z gradem wielkości laskowego orzecha. Ziarnka jego wybiły w mieście parę tysięcy szyb. Burza nie trwała dłużej jak pół godziny.

== Na utrzymanie parku prazkiego, słyhać zewsząd narzekania. Wzgląd na liczbę odwiedzającej go co święto ludności, powinnyby skłonić miejscowy zarząd do większej troskliwości o czystość i ład w ogrodzie.

== We wsi Kielezewie, powiecie węgrowskim oraz we wsi Nartach powiecie skierniewickim ukazała się na bydle rogatem zaraza zwana syberyjską. W pierwszym z tych miejsc zapadło około 40 sztuk w drugim zaś 4. Zarządzono energiczne środki policyjno-weterynaryjne.

== Wieś Gołąb nad Wisłą, między Puławami a Deblinem położona, zawierająca około 200 chat, według *Gaz. Lub.* może służyć za wzór innym wsiom i osadom. „Włościanie tamtejsi wszyscy prawie czytać i pisać umieją; jakoż niejedna książka i kilka pism perjurycznych w chwilach wolnych kursuje od chaty do chaty. W ezasie nabożeństw dobrane głosy harmonijne na chwałę Panu śpiewają. We wsi moralność przykładowa, więc i zamożność widoczna. Część ludziom, którzy nie szczydzili pracy dla kocha-

nej młodziej braci swojej, a równie chwala i tym, którzy zaufali starszym i z poświęcenia ich skorzystać umieli!”

== Jak się dowiadujemy ze sprawozdania z działalności sądu okręgowego w Piotrkowie za rok 1876, wartość powództw w sprawach cywilnych przez rok dochodziła do 462582 rs. 89 1/3 kop. Z tego największa suma przypada na sprawy o autentyczność testamentów i w ogóle o spadki; następnie zaś idą sprawy o wynagrodzenie szkód i strat osobom prywatnym, towarzystwom i instytucjom.

== W Druskiennikach bawili ostatnimi czasy pp. Karesz i Brodowski, śpiewacy i p. Frieman, skrzypek. Występy ich publicznie uwieńczone były sukcesem.

== Gubernia piotrkowska odznacza się wysoką moralnością. Przez cały rok 1876 w tamtejszym sądzie okręgowym nie rozstrzygano ani jednej sprawy przy drzwiach zamkniętych.

== Trupa baletowa, która w przeszłym sezonie zimowym gościła w Eldorado, bawi obecnie w Wilnie. Do niedawna jeszcze sekundowała jej orkiestra p. Sonenfelda. Łącznie z nią trupa wystawiła ku wielkiej ucieście, stare „Wesele w Ojcowie.”

== Jeszcze w roku 1876 zdarzył się w Stawiszynie gub. kaliskiej fakt, będący przedmiotem ogólnej uwagi.

Zebranie gminne uchwaliło, ażeby z funduszów karnych przeznaczyć rs. 100 na zaprowadzenie czytelnicy gromadzkiej.

Wybrano nawet ku temu celowi odpowiedni zarząd, gdyż wykonanie uchwały przyjęli na siebie miejscowy lekarz i aptekarz.

Co się dzieje z ową biblioteką, szczegółowych nie mamy na to danych — to tylko wiadomo, że dobrego przykładu nikt nienaśladował i gmina stawiszynska z projektem swoim została w odosobnieniu.

Dla czego tak się stało a nie inaczej, wolno zapytać nie tylko zarządy innych gmin w kraju, ale również i tych, których sprawa oświaty ludu obchodzić powinna.

Fakt przebrzmiał przez dalsze okolice nie poparty i zginął dla wszystkich pewnie — prócz mieszkańców samej gminy stawiszynskiej.

== W dniu 1 b. m. we wsi Budwice, w powiecie kalwaryjskim, z niewiadomej przyczyny powiesił się chorąży konsystującego tam pułku pskowskiego lejbr-dragońskiego W. B. lat 22 liczący.

== W dniu 1 b. m. we wsi Charlupia-mała w powiecie sieradzkim spalił się dom, w którym mieścił się urząd gminny i szkoła. Ogień był tak gwałtowny, iż wszystkie akta, 570 rs. gotówki będących własnością gminy, utensylja szkolne i biblioteczka, spłonęły. Dom sam ubezpieczony był na 1200 rs.

== Jakkolwiek Warszawa od kilku lat wzrasta w budynki, odznaczające się nawet powierzchownie estetycznymi kształtami i pięknnością form, lecz natomiast znać wygodą i ekonomją wewnętrzną nie zawsze jest uwzględniana.

W ostatnich dopiero czasach poczęto zwracać uwagę na rozmaitego rodzaju potrzeby. Tak naprzykład w domach dawniejszej konstrukcji bez potrzeby marnuje się znaczna ilość paliwa jedynie tylko skutkiem wadliwego urządzenia palenisk. Dla tego też zasługuje na uwagę dom przy ulicy Jerozolimskiej, należący do pana B., a stawiony według planu i pod kierunkiem budowniczego Husta. W domu tym prócz nader dogodnego rozkładu lokali i umiejętnego spożytkowania miejsca w urządzeniu palenisk kuchennych, wprowadzono to ważne ulepszenie, iż urządzone ogniska odpowiednio do potrzeby przygotowania większej lub mniejszej ilości pokarmów, tym sposobem osiąga się znaczna oszczędność materiału palnego, co przy wzmagającej się ciągle jego drożyznie ważną stanowi oszczędność w domowych wydatkach każdego gospodarstwa.

== Nareszcie część chodnika spalonego na żelaznym moście naprawioną została.

Wczoraj już zeń korzystano.
Rura tylko prowadząca gaz na Pragę dotąd nie pokryta.

== Wodociągi warszawskie w porównaniu z rokiem 1875 daleko czynniej działały jak w r. 1876, dostawiły bowiem wody w ciągu roku stóp. kub. 72 474 950 (w średnim przecięciu po 198 000 na dobę) w ogóle o 8 245 350 st. kubicznych więcej jak w 1875 r. W cyfrze ogólnej mieszczą się ilości dostawione do szpitali 2 772 800 st. kub., lazienek 646 400; fabryk rządowych 195 000; fabryk prywat-

tych 2 411 800; instytucji naukowych 400 700; na użytek lokatorów domów 522 200; do oddalonych części miasta wybrano beczkami 871 400; przy budowie domów 190 500, na potrzebę miasta jak polewanie ulic, ogrodów skwerów, fontanny, przy pożarach i na domowe potrzeby 64 663 550. Działały zaś trzy maszyny parowe, każda o sile 40 koni, w ciągu 15 017 godzin. Utrzymanie wodociągów kosztowało w r. 1876 rs. 30 716 kop. 21. Dopełniono też wiele nowych, pod tym względem głównych robót i w 60 prywatnych domach zaprowadzono wodociągi. Prazki wodociąg mający lokomobil, w roku 1876, w ciągu 1 670 godzin i 30 min., dostawił Pradze wody 1 670 507 stóp kub. (na dobę 4 564). Koszt wodociągu prazkiego wynosił rs. 1 098 kop. 21¹/₂.

— W dniu 21 lipca we wsi Czerwone, powiecie kolskim, wynikł z niewiadomej przyczyny pożar, który zniszczył 28 chat włościańskich, 39 stodół i kilkadziesiąt innych zabudowań gospodarczych, ubezpieczonych razem na 11 tysięcy rubli. Spaliła się przytem ośmioletnia dziewczynka Małgorzata Pisiakówna.

— (Art. nad.) Szanowny panie Redaktorze! Mam honor najuprzejmiej prosić go o zamieszczenie w swem piśmie następującego faktu:

W dniu onegdajszym ze środy na czwartek zachorowała służąca moja Tekla Lauermann narzekając na ból głowy.

Na razie wezwałem W-go doktora Tryplina mieszkającego w tymże co i ja doma, który po odbyciu czterech wizyt w ciągu doby, w dniu wczorajszym z rana zaopiniował, że moja służąca ma zapalenie mózgu, a ponieważ była w stanie brzemiennym, przeto groziło większe niebezpieczeństwo, i radził aby ją jaknajrychlej oddać do szpitala.

Po usłyszeniu takowej opinii, zaprosiłem natychmiast drugiego lekarza starszego ordynatora szpitala Dzieciątka Jezus W-go Lubelskiego, który uznawszy moją służącą w wysokim stopniu obłąkaną, żądał natychmiastowego posłania ją do szpitala obłąkanych, na dowód zaś jej stanu wydał odpowiednie świadectwo.

Niebawem udałem się do szpitala Dzieciątka Jezus, lecz ponieważ jeszcze nie było JW. kuratora tegoż szpitala, poszedłem do kancelarii właściwego cyrkułu, gdzie nie mogąc nie wskórać z poradą wszakże W-go Komisarza tegoż cyrkułu, pojechałem na ulicę Chmielną pod Nr 17 do lekarza cyrkułowego W-go Kopeć, który miał nieszczęśliwą chorą zobaczyć i protokół o jej położeniu spisać.

Nie zastawszy W-go lekarza w domu udałem się powtórnie do szpitala Dzieciątka Jezus i obecnego już JW. kuratora usilnie prosiłem, ażeby na mocy wydanego świadectwa przez W-go doktora Lubelskiego, służąca moja została do szpitala przyjęta.

JW. kurator odesłał mnie do urzędu lekarskiego, dokąd przybywszy prosiłem o wydelegowanie jakiegobądź innego cyrkułowego lekarza, ponieważ mojej służącej groziło niebezpieczeństwo lecz i urząd lekarski nie był mocen zadość uczynić memu żądaniu, powróciłem więc po raz trzeci do szpitala Dzieciątka Jezus, gdzie nadmieniałem, że ponieważ za pieniądze nie mogę pomieścić niebezpiecznie chorej i sam jej dopomóc nie mogę, to każe ją zabrać z domu jej mężowi urlopowanemu podoficerowi.

Okoliczność ta zmieniła stan rzeczy: Zarząd szpitala oświadczył mi, że ponieważ moja służąca jest żoną „pobitego“, przeto szpital Dzieciątka Jezus stanowczo i za pieniądze przyjąć jej nie może, a JW. Kurator poradził, ażeby mąż wziął z sobą bilet urlopu i zawiózł ją do szpitala Ujazdowskiego.

Nie mogąc sobie inaczej poradzić, poszedłem do domu i kazałem mężowi odwieźć chorą do szpitala Ujazdowskiego (o godz. 12-tej przed południem).

W Ujazdowie zażądali świadectwa właściciela domu poświadczającego przez właściwy cyrkuł, co też uskuteczniłem zostało.

Podobnie jak i ja zdziwił się zapewne Szanowny panie Redaktorze, że przybywszy w dniu wczorajszym o godzinie 8-iej wieczorem do domu, zastałem chorą służącą u siebie.

Rzecz tak się miała.

Szpital Ujazdowski nie przyjął jej u siebie, ponieważ nie ma sali do pomieszczenia obłąkanych kobiet, odesłał ją zatem do szpitala Dzieciątka Jezus (nieoświadczył mi, że szpital Dzieciątka Jezus przyjąć jej nie chciał, lecz zwrócił ją retro szpitalowi Ujazdowskiemu, gdzie W. Główny Doktor kazał mężowi, aby ją przywiózł dziś w sobotę (dla oświadczenia) a tymczasem radził chorą cwieźć do domu.

Nie mogąc sobie wyłomaczyć takiej trudności w przyjęciu niebezpiecznie chorej do szpitala, udałem się po raz czwarty w dniu wczorajszym o godz. 10-tej wieczorem do mieszkania JW. Kuratora szpi-

tala Dzieciątka Jezus, który poradził mi udać się osobiście do Ujazdowa, i że jeżeli dyżurny doktor poświadczy, że służąca moja cierpi obłąkanie, to w takim razie natychmiast zostanie przyjęta do szpitala Dzieciątka Jezus, co wykonawszy o godzinie wpół do 12-iej wieczorem w dniu wczorajszym odesłałem chorą do szpitala Dzieciątka Jezus, w którym po upływie kilku godzin ducha wyzionęła.

Oto fakt świadczący niestety bardzo wymownie o zbytecznym krępowaniu się formalnościami, które uniemożliwiają, na razie przyjęcie niebezpiecznie chorego do szpitala.

Mam honor nadmienić że w dniu dzisiejszym udałem się osobiście do Urzędu Publicznego JW. Prokuratora, któremu gdy przedstawiłem powyższy fakt, z polecenia tegoż protokół ze mnie spisany został. — Z szacunkiem Jan Janowski stały prenumeratorem.

Warszawa dnia 18-go sierpnia 1877 r.

— Ceny gwoździ żelaznych od niejakiego czasu dość silnie się podniosły. Jest to wynik zmniejszenia konkurencji producentów na tem polu — skutkiem usunięcia od niej, zagranicznych fabrykantów, zmuszonych rachować się z nowymi warunkami celnymi.

— Po co jest lafcik?

Po to..., żeby za pomocą tego otworu złodzieje wchodzili do pokoju.

Tak się właśnie stało dzisiejszej nocy w domu Strassburgera przy ogrodzie Saskim.

Jakiś amator nocnych przechadzek, pozostawszy w zamknięciu bram w ogrodzie, dostał się do pokoju pana B. i porwał kilka sztuk ubrania.

Sposzony podał tył i uciekł ze zdobyczą.

— Z miłości do... zdrady!

Od pewnego czasu, niemal codziennie, ktoś z lokatorów posesji zwanej „Tivoli“ był... okradany.

Pomimo najgorliwszych poszukiwań dopełnianych przez strony poszkodowane i policję, na trop sprawcy wpaść nie zdołano, a ten broił dalej w różnych dnia porach.

W minioną dopiero sobotę rzecz się wyjaśniła.

Przybywa bowiem do policji młoda kobieta i przedstawia się jako należąca sercem do terminatora szewckiego w Tivoli zamieszkałego...

Przy tem zeznaje, iż terminator ten, jest właśnie owym sprytnym złodziejem, który mieszkańców całej posesji tak dzielnie oporzadzał.

Do zeznania skłania ją zemsta, — tegoż samego dnia została przez terminatora silnie pobita.

Na mocy tego więc dokonano w mieszkaniu podejrzanego natychmiastowej rewizji, lecz znaleziono tylko małą ilość skradzionych rzeczy, a nadto instrumenty do zwiedzania cudzych mieszkań w nieobecności ich właścicieli pomocne.

— Jutro dla Krzyża czerwonego w pałacu Brühlowskim przyjmować będzie ofiary pani Szwedero-wa, pojutrze zaś księżna Teniszewowa.

— Przy Ministerstwie oświecenia utworzoną została oddzielna komisja do wymiany międzynarodowej wszelkich wydawnictw dotyczących się nauk i sztuk.

— St-Petersburskie Wiedomości donoszą, iż wy-marsz wojsk gwardji z Petersburga na plac boju rozpoczął się dnia 16 sierpnia. Rozpoczął go pułk lejeb-huzarów. Nie cały jednak korpus gwardji opuszcza Petersburg, zostaje w nim bowiem dywizja kirasjerów.

— Wedle obliczeń Birż. Wied. w ciągu pierwszego półroczia r. b. na drogach żelaznych poniosło śmierć 95, ranionych było 145 osób. W tej liczbie będących na służbie przy kolejach zabitych 50 ranionych 98, resztę stanowili pasażerowie, lub też przechodzący lub przejeżdżający przez drogę, a w małej liczbie samobójcy. Z porównania z liczbą zabitych i ranionych na drogach żelaznych angielskich i amerykańskich, w ciągu roku zeszłego widać, iż tam nieszczęśliwe wypadki na drogach żelaz. były częstsze jak w Rosji. W Rosji na każde 45¹/₂ godzin czasu przypada 1 zabity, a na 30³/₄ godz. 1 raniony. W Ameryce 1 zabity przypada na 28¹/₂ godz. i 1 raniony na 7 godz. i 52 min. W Anglii 1 zabity na 7 godzin i 52 minut i 1 raniony na każdą godzinę i 51 minut. Pożarów na drogach żelaznych rosyjskich było 27, z których 7 w samychże pociągach. Zetknięcie zdarzyło się 13. Zeszło z rejsów towarowych wagonów 161, osobowych 15, parowozów z tendrami 17, wyłącznie tendrów 4. Zamachów na zniszczenie pociągów naliczono 15. Zabito różnego bydła w przejeździe sztuk 18.

Ne-kro-log-ja.

† W uzupełnieniu ogłoszenia zamieszczonego w sobotnim Kurjerze, zawiadamia się, że Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Marji z Maciejewskich Paszkowiczowej, odbę-

dzie się w dniu jutrzejszym o godzinie 10-tej z rana, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej. —13696

† Za spokój duszy ś. p. Klemensa Krzysztoporskiego, rady komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, odbędzie się w dniu 21 sierpnia r. b. o godzinie 10¹/₂ rano, w kościele Ś-go Krzyża Msza Sta żałobna, Koledzy zmarłego, na Nabożeństwo to zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —13695—

† W dniu 21 sierpnia we wtorek, jako w rocznicę śmierci ś. p. Józefy Kasprzyckiej, odbędzie się żałobna Wotywa w kościele Ś-go Aleksandra o godzinie 10-tej rano, na której pozostały mąż z dziećmi Przyjaciół i Znajomych zaprasza.

† Jutro to jest dnia 21 sierpnia r. b. we wtorek, jako w bolesną rocznicę śmierci ś. p. Wiktorji z Jaraczewskich Hornowej, obywatelki m. Warszawy, odbędzie się o godzinie 11-tej z rana, za spokój jej duszy żałobne Nabożeństwo w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, na które strapiiony mąż wraz z rodziną, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza. —13697—

† Ś. p. Zofja z Kurtzów Sewerynowa hr. Jezierska, w 25 wiosnie życia, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona ŚŚ. Sakramentami, w dniu 17 b. m. zgasła w dobrach swych Jakimowice, w guberni radomskiej. Zwłoki jej w dniu jutrzejszym, tymczasowo złożone zostaną na ementarzu parafjalnym w Lipie, żkąd przewiezione będą do grobu familijnego w Otwocku. —13692—

† Wezoraż zasnęła w Bogu po krótkiej, bo tylko trzy dni trwającej chorobie, Anna Böttcher, panna, mając lat 18. Wyprowadzenie zwłok nastąpi jutro, o godzinie 10-tej z rana, z kaplicy ewangelickiej przy ulicy Mylnej, na ementarz tegoż wyznania. Na smutny ten obrzęd stroskami rodzice zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

† Składając serdeczne podziękowanie Szanownym Osobom, które towarzyszyły odprowadzeniu zwłok córki mojej ś. p. Józefy Dobrowolskiej, na miejsce wiecznego spoczynku, uprzejmie zapraszam na żałobną Wotywę dnia 23 b. m. we czwartek o godzinie 10-tej z rana w kościele Ś-tej Anny odbyć się mającą. —Magdalena Kosłowska. —13681—

TELEGRAMY URZĘDOWE.

— Telegram Jego Cesarskiej Wysokości Głównodowodzącego armją czynną, daty 4-go (16-go) sierpnia z Górnego Studenia.

2-go sierpnia baterje nasze w Słobodzji rozpoczęły bombardowanie młynów parowych w Ruszczuku; spaliło się 8 młynów. Zmuszono baterje ruszczuckie do milczenia.

3-go sierpnia o godzinie 4-iej rano turcy rozpoczęli ogień przeciw Giurgiewu; bitwa artyleryjska trwała przez dzień cały.

2-go sierpnia, rano, kolumna piechoty tureckiej, z dwiema secinami jazdy rozpoczęła atak z Plewny na Tukenicę, lecz spotkana ogniem naszej artylerji, cofnęła się.

Przedowe nasze linje zajęły swoje pozyeje. Po-czem zupełny spokój.

Oddział jenerała Hurko stracił w całej kampanji, od 2-go do 20-go lipca, 10 oficerów, i 181 szeregowców zabitych, 24 oficerów i 709 szeregowców rannych, 9 oficerów kontuzjowanych i 57 szeregowców zaginionych bez wieści.

Strata bułgarskiego pospolitego ruszenia wynosi około 600 szeregowców i 22 oficerów zabitych i rannych. Ścisłą liczbę podam po otrzymaniu raportów. (Prawit. Wiestnik).

— Telegram naczelnika sztabu kaukaskiego okręgu wojennego, daty 2-go (14-go) sierpnia z Aleksandropola.

Korpus nieprzyjacielski Ismaila-paszy zaprzestał dalszych działań zaczepnych przeciwko oddziałowi jenerała Tergukasowa, mając ze wszystkich stron gór tylko awangardę; główne zaś jego siły z 40 bataljonów, z liczną kawalerją i z 55 działami ściągają ku wązowowi mysyńskiemu. 30-go lipca oddział patrolny z 5-ciu secin jazdy pod wodzą jenerała Kolboraj-Chana, z awangardą nieprzyjacielską miał potyczkę w której u nas zabity 1 kozak i rannych 10. W głównych siłach korpusu przedsiębiorano rekonesansie pozycyji Muktara-paszy, 27-go lipca pułk gruzyjski z baterją zbliżywszy się do Chadzi Wali, zrekonoskował szanse nieprzyjacielskiej kolumny środkowej. Tego dnia jazda nieprzyjacielska atakowała przednie nasze strażę przed Baszkadyklarem, lecz przez naddiegłych kozaków i na czas przybyłe dwa bataljony z dragonami siewierskimi, została odparta ze stratą 20 zabitych przy maleńkiej stracie z naszej strony. Ingurski oddział jenerała Alchazowa posuwał się ciągle naprzód i 31-go lipca znajdował się pod Atarą nad rzeką Kodorem gdzie urządza przeprawę; jazda oddziału przeszła na prawy brzeg rzeki. (Prawit. Wiestnik).

Petersburg 18-go. Walka artyleryjska między Ruszczukiem a Giurgiewem ustała. Baterje tureckie umilkły. Turcy uderzyli na przesmyk bałkański pod Hajniköj. Pułk jelecki odparł napad.

Przegląd polityczny.

Zapowiadane w ostatnich telegramach zetknięcie się armii Sulejmana-baszy z armią Mehmeda-Ali, przyszło do skutku według depešy nadesłanej do *N. Fr. Presse* ze Sistywy i drugiej z Bukaresztu do starej *Presse* pod datą 18-go.

Zetknięcie to miało miejsce pomiędzy Tjesarową i Bebrową. Jutro, pojutrze spodziewają się w Bułgarii starcia, lecz trudno przypuścić, aby oprócz mniejszych potyczek z przednimi strażami przyjsć miało do zajść poważniejszych.

Z Konstantynopola zapowiada *W. T. B.*, iż Sulejman maszeruje ku Tirnowie i równocześnie z Mehmedem-Ali rozpocznie kroki zaczepne; wszelako wprawdzie musiałby zetknąć się z prawym skrzydłem Osmana-baszy, aby zamknąć łuk od Plewny po Bałkany do Szumli i Rasgradu. Inny telegram do *Presse* utrzymuje przeciwnie, iż armia turecka w Bułgarii nie tak rychło rozpocznie swoją zaczepność. Armia Sulejmana po zupełnym przejściu przez Bałkany zostanie wprawdzie przez Mehmeda inspijowaną i uszykowana do boju, co zawsze jeszcze pewnego czasu wymagać będzie.

Wojska gen. Zimmermana nie musiały ze wszystkim opuścić Dobrudży, bo czytamy w depešy z Konstantynopola, iż korpus Hassana-baszy otrzymał polecenie posunąć się ku wałowi Trajana, aby zdobyć Modzydże i zająć stanowisko obserwacyjne pod obronnymi pozycjami rossjan w Czernawodzie. Wypływa z tego, iż gen. Zimmerman na lewym skrzydle wału Trajana obrał sobie stanowisko flankowe w celu zaskoczenia Turków w razie dalszego wkroczenia do Dobrudży.

„Jeszcze przed rozpoczęciem wojny, pieze *Presse* zwracaliśmy uwagę na ważność takiego punktu jak Warna ze względu na to, iż owa twierdza wyborne usługi Turkom oddawać może przy przesyłaniu posiłków i wyładowywaniu wojska. Utrzymujemy przeto dziś jeszcze, że rossjanie Warną zająć muszą, zanim do zdobycia Szumli przystąpią.“

Köln. Ztg. podaje z Konstantynopola wiadomość o wykrytym spisku kobiecym na korzyść Murada. Główną sprężyną jego ma być ks. Eurydyka Aristarchi, która nie intrygi snuła długi czas w haremie detronizowanego sultana. Polityka kobieca nie więcej wskazuje na dzisiaj powodzenia od polityki męskiej, spisek wykryto i księżna pójdzie na wygnanie do Czermé pod Smyrną, albo pod ścisły dozór swojemu małżonkowi, gubernatorowi wyspy Kos oddaną zostanie. Z tego wynika, iż w stolicy nie wiele wagi przywiązują do takiej konspiracji, która w spódnicy występować się ośmiela.

Pol. Cor. dowiaduje się, że winni mordu konsulów w Salonikach uwolnieni zostali; gdyby się ta wiadomość sprawdziła, w takim razie opinia Turcji jeden dowód więcej miałaby przeciw sobie. Dziwić się przychodzi temu zaślepieniu władz tureckich, które dla małych częstokroć powodów ściągają na siebie ogromną odpowiedzialność bez względu na skutki i następstwa. Tym razem nieposzanowanie zasad prawa narodowego dotknie najbliższ Niemcy i Francję, które o wymierzeniu sprawiedliwości na winnych upomnieć się nie omieszkają. Oto w *Schl. Ztg.* czytamy już w telegramie z Berlina pogróżkę z tego powodu. Ostatnie to zajście da powód do nowych zatargów i oczekiwać należy wspólną reklamację interesowanych rządów w tej sprawie.

Paryżki *Temps* podaje szczegóły rozmowy niektóre swego redaktora, z bawiącym obecnie w Paryżu Midhatem paszą. Eks wezyr pomimo zaprzeczenia ze strony Porty, zawsze jeszcze występuje w charakterze półurzędowym; wyraził on nadzieję, że wojna na drodze dyplomatycznej interwencji (?), którą z wielu powodów przypuszcza z końcem jesieni, lub w ciągu zimy przerwana zostanie.

Rząd grecki pomimo pośpiechu początek swej akcji na polu militarnym odsuwa widocznie na daleki plan. Uzbrojenia mają być ukończone dopiero w końcu września, a więc zanosiłoby się na kampanję zimową. Zawarto kontrakt o zakupno torpedów na splatę ratami.

W historii Serbji znowu jedno przesilenie ministerjalne zanotować potrzeba. Risticz stanął na czele nowo utworzonej się mającego gabinetu. Przyczyną zmiany ministerjum, miały być stosunki wewnętrzne, jednakowoż *Pol. Cor.* nie dowierza temu. Zobaczmy wkrótce o co chodzi.

Wiadomości telegraficzne.

— Do *Allg. Ztg.* donoszą z Raguzy, że Despotowicz uciekł do Bośni.

— *Standard* otrzymał wiadomość z Bukaresztu że Jego Cesarska Wys. W. K. Mikołaj Mikołajewicz oczekuje na posiłki 100000 ludzi — po przybyciu których, mając 250000 wojska spodziewa się za trzy tygodnie rozpocząć na nowo działania zaczepne i w jesieni skończyć kampanję.

— *Köln. Ztg.* donosi, że pod Razgradem 12-go b. m. Turcy zdobyli 5 dział.

— *Wiedeń 18-go Fremdenblatt* donosi że Sulejman-pasza ze Starorjeki idzie na Gabrowę. Według telegramu *Tagblatu* z Warny, Starorjekkę zajął jeden oddział armji Sulejmana paszy pod wodzą byłego komendanta Szyppki Mechmeda Moklisa-beja, który utrzymywał stosunki Sulejmana z Mechmedem-Ali paszą.

Dtsche Ztg. donosi że część wojsk Osmana-paszy kroczy z Łowczy ku Gabrowie. Do Gallipoli przywieziono 100 dział Krupa. Fortyfikacje już tam ukończono.

Z Bukaresztu telegrafują do *Pol. Cosp.* Jenerał Hurko zapewnia, że pod Szyppką ufortyfikował się doskonale.

Jenerał Zimmerman nie opuści Dobradży lecz otrzymuje ciągle posiłki i zamierza rozpocząć działania zaczepne.

Liczna jazda 80 tysięcznej armji naddunajskiej, przeskadza ciągle Osmanowi-paszy w utrzymaniu komunikacji z Sofją, z kąd otrzymuje żywność i amunicję. (Podług *Dtsche Ztg.* pomiędzy Plewną i Białą stoi nie 80000 ale 110000 wojska rossyjskiego *Przyp. Red.*)

Obie armie ciągle wznoszą szanse. Fortyfikacje tureckie zwłaszcza pod Plewną są bardzo silne.

Michajłowicz wyjechał do Marjenbadu.

Księżę Czerkaski wraz z swą kancelarją przebywa w Sistywie.

Podług *Dtsche Ztg.* Bratiano podał się do dymisji.

Z Serajewa telegrafują do *Fremdenblatu* że w całej Hercegowinie i w trzech okręgach Bośni ogłoszono stan oblężenia.

Z Orsowy donoszą *Tagblatowi*, że forpoczty tureckie były atakowane 15-go przez trzy bataljony rossyjskie pod Kersową.

— *Konstantynopol 18-go.*

Korpus egipski który jest obecnie w Kiustendże, idzie na Medzydże.

Salonika ogłoszona w stanie oblężenia.

Na Szyppkę idzie Mussim-basza.

Mehmed-Ali rozpoczął działania zaczepne.

— *Petersburg 19-go.* Baterje Giurgiewa zmusiły Ruszczuk do milezenia. Rannych 2 ch artylerzystów.

Pułkownik Chreszszatycki wyparł czerkiesów i baszybuzuków z Czernawody, przyczem stracił 5-ciu zabitych i 2 ch lekko rannych.

Na drodze do Osman-Bazaru z Kesarewa ku Dimirkoji była walka, przyczem z szeregow ubył: 1 oficer i 30 szeregowców w zabitych i rannych. W oddziale kabuleckim była walka nad rzeką Aczuna zginęło 23 i rannych 30 szeregowców.

Telegramy prywatne.

Warszawa d. 20-go sierpnia.

Paryż, 18 sierpnia. Onegdaj wieczorem marszałek Mac Mahon przybył do Caen incognito, zapewne dla tego, żeby uniknąć mowy senatora Berthaulda, który jest merem tego miasta.

London, 18 sierpnia. Telegram dziennika *Daily Telegraph* z Adrijanopola: „Przednie straż Sulejmana-paszy stoją pod Gabrową. Rossjanie opuścili Helenę, Bebrowę i prawie cały teren aż do Tyrnowy.“

Kolonia, 18 sierpnia. Telegram *Köln. Ztg.* z Wiednia: „Ambasador Porty w Wiedniu Aleko-pasza został wezwany do Konstantynopola celem złożenia raportu o sobie. Sprawa o podanie się jego do dymisji jeszcze ciągle nie załatwiona. Prawdopodobnie nie wróci on już na swoje tutejsze stanowisko. Z ustąpieniem Aleko-paszy znikają też wszelkie nadzieje przywołania Midhata-paszy napowrót do Stambułu. Midhat przepędzi jesień w Szkocji, dokąd zaprosili go rozmaici znakomici lordowie.“

Konstantynopol, 18 sierpnia. Rząd udzielił dymisję wszystkim Bułgarom, którzy zajmowali stanowiska wyższe administracyjne w Konstantynopolu lub na prowincjach.

Batogród, 18 sierpnia. Dekret księżcy udziela nieograniczony urlop dla poratowania zdrowia prezesowi gabinetu i ministrowi robót publicznych Steficy Michajłowiczowi.

Wiedeń 19-go. — Donoszą z Sistywy, że 15 b. m., dywizje rossyjskie zajmowały w tamtejszej okolicy następujące stanowiska. Podstawa operacyjna wzdłuż Dunaju ciągnie się do ujścia Samawid, przy ujściu Widu, gdzie stoi skrajne skrzydło prawe, aż do wyspy Kamatin, o 10 kilometrów od Ruszczuku; gdzie stoi skrajne skrzydło lewe. Dywizja 12-ta stoi w Pyrgos, 33 ciał w Nizowie, forpoczty obu w Bazarbowie, Kadikiöj i Pyzancy; dywizja 35 ta w Kaelijewie z forpocztami w Konstancy i Ogarzynie; dywizja 1-sza w Ozikowie z forpocztami w Połomarcie i Karadaszu; 11-ta w Kazerowacu, na drodze do Osman-bazaru, forpoczty w Kezrowie; jedna brygada w Drogoczewie, na drodze ku Bebrowie; jedna

dywizja nowoprzybyłego korpusu 5-go w Tyrnowie; forpoczty w Kuwanlyk i Kilifar; dywizja 14 ta w Drenowie i Gabrowie, 5 batalionów strzelców i brygada kawalerji w wawoście Szyppka; dywizja 9 ta w Selwii, forpoczty w Karynie aż do Brestowy; dywizja 32-ga we Władynie, 30 ta w Paradynie (forpoczty od Peligat do Zgaliniec); 16 ta w Bułgareni, 23-cia w Trsteniku, a rumuńska dywizja 4-ta w Gawrynie z forpocztami w Brizlanie i Kiberze.

Paryż 18-go. — W mowie mianej w Lille. Gambetta odwołując się na list Feraja do ministra Fourtau oświadcza, iż to jest nowy dowód jedności między mieszczaństwem a ludem. O rządzie i urzędnikach oświadczył Gambetta. „Jeżeli kraj wybierze w miejsce 363 republikańskich deputowanych 400 jak to prawie jest zapewnionem, to wtedy trzeba się będzie poddać lub ustąpić.“

Wiedeń 19-go. — Jedna dywizja 2-go korpusu rossyjskiego przeszła dziś Dunaj po moście pod Zimnicą. Całkowity stan armji zajmującej Bułgarię obliczają wraz z Rumunami na 230000; z tej cyfry 205 — 215 tysięcy wojowników. Sztab jeneralny mniema, że do 10 września zbierze się 260000. W Bukareszcie robią przygotowania do fabrykacji pocisków dla dział rossyjskich.

Paryż, 19 sierpnia. — Organ biskupa Dupanloup, *Defense*, chce znać program gabinetu i pyta się: „Co ten program zapewnia? Jakie formy i jakie rezultaty wyborów? Musimy o tem wiedzieć, jeżeli mamy głosować na jego korzyść?“

Bukareszt, 19 sierpnia. — Osm perowców tureckich wysadziło wczoraj wojska w Dobrudży. Wysłano przeciw nim liczną oddział rossyjskie. Spodziewają się ataku wojsk egipskich. Rossjanie zajmują jeszcze kolej żelazną Kiustendże. Wczoraj pod Korabiją była żywa między Turkami a Rumunami walka artyleryjska.

Lwów, 19 sierpnia. Klub sejmowy postanowił użyć projektu adresu, opracowanego przez deputowanego Smarzewskiego za materiał do dyskusji szczegółowej. Projekt ten jest nadzwyczaj mglisty i niejasny.

Paryż, 19 sierpnia. Pismo *Memorial diplomatique*, że przygotowują się ważne wypadki dyplomatyczne i że znowu objawiają się ślady pewnego zbliżenia się Anglii z Austrią. Porta czyniąc zadosyć, wymagań Europy, zręka się rękami pokoju ze strony Serbji, żąda tylko zapobieżenia rossyjskiej okupacji tego kraju. W przeciwnym razie nie będzie na przyszłość uważała na radę mocarstwa.

Zagrzeb, 19 sierpnia. Słychać że baron Mollinary napewno uzyskał urlop 2 miesięczny dla poratowania zdrowia. Sejm zbierze się 4 września i obradować będzie przez miesiąc.

Wiedeń 19-go. — Telegrafują do *Neue fr. Presse* z Sistywy: „Rossjanie silnie ufortyfikowali przesmyk Szyppkę. Pięć redut z 20 działami broni przejścia. Części armji Sulejmana i Mehmeda Alego połączyły się od dni kilku, ale pogłoski o bliskiej, walnej bitwie są nieuzasadnione. Nowo przybyłe pułki rossyjskie nie mają z sobą materiału obozowego. Rząd rossyjski nabył od Niemiec 90000 karabinów Chasopot. W urzędowych kołach rumuńskich zaprzeczają, iż między Rumunią a Serbią toczyły się rokowania. Z drugiej strony jest to fakt, że dalsze trwanie kampanii w Armenii jest prawie wczesnem niemożliwe i że los kampanii w Bułgarii zależy od najpierwszej jaka nastąpi bitwa. Wszelkie posiłki idą na lewe skrzydło. Turcy swoje pozycje odporne obsadzają wojskami drugiego powołania a między temiż pozycjami każą manewrować wojskom liniowym.“

— *Józef Goldszmit*, Adwokat przyięgły, powróciwszy z zagranicy, przyjmuje interesantów codziennie z rana do godziny 11tej i po południu od 2tej do 7mej w kancelarji swej, przy ulicy Bieleńskiej N° 611 (18). (2—3) —13 587—

Szkola prywatna żeńska II klasowa z klasą przygotowawczą, ZOFJI ZAWADZKIEJ,

Otwierając z upoważnienia J.W. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego zd. 20 sierpnia (1 września), przy ulicy Długiej Nr 23, za krata, na lewo, na 2m piętrze od frontu, Szkołę prywatną żeńską, dwu klasową, z klasą przygotowawczą, z kursem odpowiednich klas gimnazjów żeńskich, mam zaszczyt zawiadomić szanownych rodziców i opiekunów, iż zapis pańienek tak przychodnich jak i pensjonarek, rozpocznie się z d. 10 sierpnia (29 lipca) r. b. i odbywać się będzie codziennie od godziny 11ej z rana do 3ej po południu. 4—6—12869—

— *Gimnasta D. Wyrzykowski, Prosta, 2*, obok Twardej, przyjmuje zobowiązania na miesiąc. 2—6 —13542—

— Warszawa Izba Skarbowa, — niniejszem za-
wiadania emerytów pobierających pensje z kas
skarbowych guberni warszawskiej, że podobnie jak
w latach poprzednich wydawanie książeczek emery-
talnych na odbiór emerytury w 1878 r. rozpocznie
się z dniem 1/13 września r. b.

Dla otrzymania więc pomienionych książeczek
emeryci winni osobiście lub przez pocztę wnieść
w Warszawie do Izby skarbowej, na prowincji zaś
do kas okręgowych lub powiatowych, w miarę tego
gdzie pensje pobierają, podania na piśmie o wyda-
nie im lub wysłanie pocztą książeczek emerytalnych
na 1878 r. Blankiety na takowe podania, za zgło-
szeniem się do jednej z tych władz, bezpłatnie wy-
dawane im będą.

Przytem Izba skarbową nadmieniam, że nikomu
wydana nie będzie książeczka emerytalna bez dołą-
czenia do rzeczonego podania następujących dowo-
dów, a mianowicie:

1) Świadczenia władzy policyjnej, przekonywają-
cego, że emeryt lub emerytka pozostaje przy życiu,
oraz nie utracił prawa na pensję emerytalną.
W świadectwach tych powinno być wymienione
imię i nazwisko emeryta, jeżeli pobierają emery-
turę.

2) Urzędowego zawiadomienia o przyznaniu emery-
tury a w braku takowego atestat, lub świadectwo
wdowie na przemieszkwanie w kraju—nadt jeżeli
są dzieci nieletnie, pobierające emeryturę, metryki
ich urodzenia.

W końcu warszawska Izba skarbową dla uniknie-
nia trudności, jakieby wyniknąć mogły przy wyda-
waniu książeczek wszystkim emerytom w końcu ro-
ku, prosi emerytów o wcześnie zgłaszanie się z wymie-
nionymi powyżej dowodami, poczynając od 1/13
września r. b. —13577—

— Zawiadamiam Rodziców i Opiekunów uczącej
się młodzieży iż z początkiem roku szkolnego 1877/8,
z upoważnienia Władzy Nankowej, otwieram

SZKOŁĘ OZTEROKLASOWĄ
prywatną męzką, z kursem czterech klas niższych
Szkół Realnych Okręgu Nankowego Warszaw-
skiego, w lokalu przy ulicy Miodowej pod Nrem 3,
w dziedzińcu na 1em piętrze, nad Zakładem Gimna-
stycznym, w którym też uczniowie każdej klasy,
dla rozwinięcia sił fizycznych, stałe lekcje gimnasty-
ki, pobierać będą. Zapis uczniów rozpocznie się
4/16 sierpnia r. b. i trwać będzie codziennie, wyją-
wszy święta, od godz. 9 z rana do 2 po południu, aż
do rozpoczęcia nauk z dniem 15/27 tegoż miesiąca.

Wojciech Górski.

Kandydat nauk matematycznych
Cesarsko-Warszawskiego Uniwersytetu.

Langue Française et Littérature
Leçons particulières.
B. Profesor Gimnazjum Języka
Francuskiego,

daje lekcje języka i literatury francuskiej, przygo-
towuje do Zakładów Naukowych i uczy osoby doro-
słe nieznające nawet początków języka francuskie-
go. Dla chcących wydoskonalić się, przedmiotem
studjów będą następujące działy:

- 1) Revue des difficultés grammaticales; 2) Analy-
se des gallicismes et des proverbes français; 3) Étude
des synonymes, acceptions et finesses de la langue;
4) Phonétique, étymologie, derivation, signification,
orthographe et construction; 5) Figures et formes de
style; 6) Rhétorique; genres et formes littéraires;
7) Lecture et déclamation; 8) Exercices de style en
tous genres: narration, description, style épistolaire
(correspondance commerciale et autre), style didacti-
que etc. 9) Formation des langues romanes et ori-
gines de la langue française; 10) Histoire de la litté-
rature française.

Wykład na podstawie łaciny, o ile to jest potrze-
bnem, w językach: francuskim, polskim, rosyjs-
kim i niemieckim. Wierzbowa, b. Hotel Angielski,
2 gie piętro Nr 26 (u Konstantego). Profesor przy-
muje od 7 1/2 do 8 1/2 rano, i od 4 do 5 po południu.
3-6-13473-

— Podajemy do wiadomości, iż wpis w Szkole
Rządowej 1° klasowej żeńskiej, przy ulicy Elekto-
ralnej pod Nr 33, rozpocznie się w dniu 16 sierpnia i
trwa aż do uzupełnienia liczby dziewiętnek uczą-
cych się darmo. 1-1-13 659-

— W szkole **Sześcioklasowej** prywatnej
Realnej Męskiej, z Oddziałem Zasadniczym i Pen-
sionatem, przy zbiegu ulic: Rymarskiej i Leszno
N. N. 5 i 1 istniejącej, zapis dawnych uczniów i przy-
jmuwanie nowych kandydatów na rok szkolny 1877/8
rozpoczął się dnia 4/16 sierpnia r. b. i trwać będzie
do zapelnienia klass. — Z dniem 9/21 tego miesiąca
i roku wykład nauk wejdzie w życie. 1161-3-6

— **Dentysta Adolf Mercere** powrócił do
Warszawy i przyjmuje chorych jak dawniej: ulica
Hr. Berga Nr 11. 3-3-13535-

— Doktor medycyny **Mikołaj Brunner**
(syn), Właściciel Instytutu leczniczego chorób nerwo-
wych, wyjechał za granicę. 1-1-13656-

— **Michał Rosenbach, kandydat**
praw, adwokat, mieszka przy ulicy Rymarskiej
Nr 8. Przyjmuje interesantów do 10 rano i od 5-tej
do 7ej po południu. —12940-4-6

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warsz. stóp 4 e. 6.

Kurs giełdy warszawskiej. — Dnia 20-go sierpnia 1877 roku.

W e k s l e .	Dopełnione transakcje.	Z końcem giełdy	
		żądano	placono
Berlin à vista z krótkim terminem (2 dni) 300 marek . . .	142.27 1/2, 20, 12 1/2	142.20	—
Londyn 3 mies. " " za 1 l. st.	9.65 1/2	9 67	—
Paryż 8 dni " " za 300 fr.	115.72 1/2	115.95	—
Wiedeń 8 dni " " za 150 fl.	119.70 - 119.55	119 25	—

Papier publiczne.	Dopełnione transakcje	Z końcem giełdy		Akcje i Obligacje.	Dopełnione transakcje	Z końcem giełdy	
		żądane	placone			żądane	placone
Oblig. Skarbowe rs. 100	—	—	—	Akc. wiel. tow. Ros. kol. żel.	—	—	—
4% L. zast. 3 okr. ser. I i II	—	99 75	—	za rs. 120	—	—	204.
5% L. s. nowe sr. 1869 duże	—	96.70	96 40	Akc. dr. żel. W.-W. za rs. 100	—	—	74
" " " małe	—	96 40	96 30	Akc. dr. żel. War.-B. rs. 100	—	78 50	77 50
Listy zast. m. War. serji I	—	89.40	89 10	Akc. dr. żel. War. Terespól.	—	123 50	122
" " " serji II	—	89 10	88 45	Akc. dr. żel. Fabr.-Łódzkiej	—	—	108.50
" " " serji III	—	88.75	88.80	Akc. Banku Hand. w War.	—	242.	—
Listy z m. Łodzi serji I i II	—	—	—	Akc. Banku Dysk. w War.	—	—	—
4% Listy Likwidacyjne duże	—	84 70	84 40	Akc. Banku Handl. w Łodzi	—	—	—
" " " małe	—	94 60	84 30	Akc. W. Tow. ub. od ognia	—	—	—
Bil. Banku Ces. ser. I, II, III	—	—	—	Akc. War. Tow. fabr. cukru	—	—	—
Ros. Poż. Premjowa sr. 1864	—	—	—	Akc. T. fabr. cukru Józefów	—	—	—
" " sr. 1866	—	—	—	Akc. Dobrzel. T. fabr. cukru	—	—	—
5% Listy zastaw. rosyjskie	—	112.	111.	Akc. T. Lilpop Rau i Loew.	—	—	—

Wartość kuponów od listów zastaw. 64%, nowych 80%, zastawnych m. Warszawy ser I i II 193 1/3, m. Łodzi 151 1/3. Li-
stów likwidacyjnych 87%, obligów skarbowych 154 1/2, pożyczki prem I-ej emisji 51 1/2, II-ej emisji 218 1/10
Monety. Półimperjały rs. 7.97 — 7.92 Sztuki dwudziestofrankowe rs. — — — marki niemieckie rs. — kop. —
pruskie bilety bankowe rs. — k. dukaty hol. rs. — guldeny austr. rs. — kop. —

STAN POWIETRZA.
Dzisiaj rano ciepła st. 13.4 w południe
ciepła st. 15.4. Barometr 760 (Odmiana).

TEATR LETNI.
Dziś: **Nierówne prawa.** — Majster i
szeladnik. — Przystań Horacego. —
Jutro: **Halka.**

Teatr z Poznania.
Dziś: **Pani majstrowa z Podwala.**

DOLNA SZWAJCARSKA.

Jutro we Wtorek dnia 21 Sierpnia 1877 r.

Wielki Koncert.
Orkiestry Berlińskiej
pod dyrekcją
HERMANA
FLIEGE.

Pomiędzy innymi wykonane będą:
Uwertury: Ciska morską, Mendelssohna. —
Najady, Benuetta. — Tańce Węgierskie, Brahm-
sa. — Fantazja z „Traviaty“, Verdiego. — Święta
noe, Orlanda. — Tańce Straussa.
Początek o godzinie 7-ej.
Wejście kop. 25.

W Srode
Koncert Symfoniczny.
Le Prelud, poemat symfoniczny Liszta. —
Scherzo i Finał E-dur, Symfonia Fliege.

Zarząd drogi żelaznej
Warszawsko-Terespolskiej,

podaje do publicznej wiadomości, że z powo-
du zwiększonego przewozu wojsk, chwilowo
wstrzymanem zostaje przyjmowanie do wysyłki
w kierunku z Pragi do Brześcia towarów
komunikacji miejscowej i bezpośredniej za
frachtem zwyczajnym ekspedjowanych, w kie-
runku zaś odwrotnym li tylko towarów ko-
munikacji miejscowej za frachtem zwyczajnym
ekspedjowanych. —13643-1-3

Potrzbna jest zaraz
Nauczycielka
w średnim wieku, ze znajomością języków i
muzyki. Bliższe szczegóły udzieli osoba anga-
żująca. Ulica Trebaeka Nr 4, 2-gie piętro,
codziennie od godziny 1 do 3 po południu.
—13688-1-2

Pomieszczenie
dla **Panienek**
uczestniczących do zakładów naukowych chcą-
cych korzystać z korepetycji u b. Nauczycielki
Instytutu Aleksandryjskiego, która zapew-
nia opiekę macierzyńską, mając do pomo-
cy nauczycielkę wykwalifikowaną, Polkę, oraz
Paryżankę do konwersacji francuskiej. Lek-
cje muzyki na miejscu. Zielna Nr 26, miesz-
kania 14. —12932-4-6

Do sprzedania:
Maszyna Wheeler Wilson, Szafa, Lustro,
Komoda, Taaletka, Parawan, Kufry, różne
meble i sprzęt domowe, Pościel, Materace,
od g. 10 do 2 codziennie. Nowy-Swiat Nr 32,
pierwsze piętro, oficyna lewa. —13601-2-3

LOKAL
składający się z trzech pokoi i kuchni, na
parterze, do wynajęcia od 1-go Października.
Mieszkanie to wynajęte może być na sklep,
mianowicie: Cukiernię, Handel Korzenny lub
tym podobny. Wiadomość przy ulicy Bednar-
skiej Nr 20. —13663-1-3

Kurs Malarstwa

na porcelanie, przez osobę kompetentną, kró-
tko bawiącą w Warszawie. Ulica Królewska
Nr 41 mieszkania 24. —13671-1-3

Potrzbna jest od 1-go Października **Bona**
Polka lub **Niemka**, opatrzona dobrmi
świadectwami i udoskonalona w krawieczyz-
nie, oraz szyćiu na maszynie. Wiadomość na
ulicy Nowo-Zielnej Nr 40, 2-gie piętro, mie-
szkania Nr 5, od godziny 10 do 1; widzieć się
można tylko dnia 21 i 22 b. m. —13678-1-2

Panna potrzebna jest do szyćia bie-
lizny na maszynie i podręczne
zaraz, przy ulicy Freta Nr 9 domu, na dole
w sieni, u P. Leopoldów. —13701-1-1

PATENTOWANE
Doniczki do kwiatów
(Patent-Cultur-Toepfe),
poleca
SKŁAD
BRACI LESSER.
Doniczki te bardzo ozdobne i nowej
konstrukcji, które przez najzdolniejszych
Ogrodników zagranicznych wyrobowa-
ne, za nader praktyczne uznane i na
wielu wystawach nagrodzone zostały.
Ceny stałe umiarkowane.
—13664-1-3

Przy ulicy Długiej w Hotelu Polskim, jest
do odstąpienia
SKŁEP
z urządzeniem. Wiadomość w Magazynie ka-
peluszy F. Jekszadt. —13071-2-3
Z powodu wyjazdu do sprzedania:
Biurko orzechowe, Samowary z przy-
borami i **Łóżko z materacem.**
Żórawia Nr 1, mieszkania 9.
—13664-2-2

NAJTANIEJ!
Na Sewerynowie, przy ulicy Aleksandrii, Nr
12, lokalu Nr 22, 1-sze piętro od frontu, na
prost jatek druga sieni, przyjmują się **Suk-
nie damskie** do roboty, a także i **Ubiory**
dziecinne. 3-0 — 13583-

Czarne Oczy
i Usteczka koralowe.

Piękne Panie nabędą pierwsze przez Ołowecz-
ki do oczu za 20 kop., drugie przez Pomad-
kę do ust z winnych jagód za 40 kop. Wy-
róbę perfumera Karola Fay w Paryżu, a
w Warszawie do nabycia tylko u Aleksandra
Kocha, Nowo-Senatorska Nr 4.
—12896-1-12

Skład maszyn do szyćia!

poszukuje wykwalifikowanego **Mechanika**,
który dobrze szyćie i reparaować potrafi wszy-
stkie systemy. Adresy składać można w Re-
dakeji tegoż pisma pod lit. M. E.
—13693-1-3

Do sprzedania
Garnitur Mebli

mahoniowych, roboty Fitzkiego, fason meda-
ljonowy, kanapa, 2 fotele, 12 krzeseł, 2 na-
poleonki i stół. Widzieć można przy ulicy
Długiej w domu Nr 22—stróż wskaże.
—13671-1-6

Ostrzeżenie.

Dzierżawicy polowanie w dobrach Wieli-
szew zastrzegają, iż nie mającemu formalnego
piśmiennego pozwolenia, na gruntach wło-
ściańskich wsi Wieliszew i Łajski, nie wolno
polować pod odpowiedzialnością sądową.
—13273-1-3
— Do dzisiejszego numeru Kurjera, dołącza
się prospekt „Kiosków—kantoru komisowego,
przedsiębiorstwa ogłoszeń—inkassa rachun-
ków prywatnych—przedsiębiorstwa pp. Ku-
szla i Spółki.

WAŻNA WIADOMOŚĆ DLA SZANOWNEJ PUBLICZNOŚCI,
na letni sezon
OTRZYMALIŚMY WIELKI WYBÓR
GARDEROBY MĘZKIEJ

PREIS CURANT:

Sak Palta letnie od rs. 13 do 23; Garnitury czarne tużurkowe od rs. 28 do 32; Garnitury czarne frakowe od rs. 26 do 32; Garnitury czarne zakietowe od rs. 25 do 28; Garnitury kortowe różne zakietowe od rs. 24 do 28; Garnitury kortowe różne marynarkowe od rs. 18 do 26; Palta angielskie do stanu od rs. 18 do 30; Palta angielskie z pasami od rs. 14 do 30; Burki z nieprzemakalnego sukna od rs. 18 do 24; Marynarki myśliwskie od rs. 8 do 15; Murtki do konnej jazdy od rs. 8 do 12; Szlafroki dubeltowe od rs. 12 do 22; Ubioru ranne od rs. 14 do 18; Spodnie różnego gatunku od rs. 5 do 8; Garnitury alpagowe od rs. 13 do 18; Garnitury płócienne od rs. 10 do 18; Marynarki alpagowe od rs. 5 do 10; Marynarki płócienne od rs. 4 do 8; Dziecinne palta od rs. 5 do 12; Dziecinne Garnitury od lat 3 do 7 od rs. 4 kop. 50 do 7; Garnitury dziecinne od lat 7 do 14 od rs. 8 kop. 50 do 13; Szlafroki płócienne męskie od rs. 8 do 12; Hawoloki płócienne od rs. 8 do 10; Kamizelki letnie sztuczkowe na różne ceny, Kamizelki letnie Płkowe białe, różnego gatunku.

Z uszanowaniem **E. Samet**, Krawiec z Wiednia.
Obecnie w Warszawie, Senatorska Nr 22, filia zaś tejże firmy znajduje się w **Mijowie** Kryzozatek, dom **Linincynkoi**.

-0

-8938-

SKŁAD MEBLI

Olsztyńskiego Jana.

Egzystujący dotychczas przy ulicy Nowy-Swiat, obok ulicy Wawerskiej, przeniesionym został na tę ulicę pod Nr 37, to to jest o sześć domów dalej idąc ku Alejom, gdzie z powodu otwarcia go w nowym miejscu i zaopatrzenia go w wielki wybór różnych mebli.

Sprzedaż odbywa się po cenach znacznie niższych.

2-12 - 13452 -

Skład Wyrobów Marmurowych Krajowych

Z FABRYKI

Przedsiębiorstwa Kopalń Marmurów Kieleckich

ulica Królewska Nr 1 w domu X-cia Wachwachowa (dawniej Bajera) poleca:

różnej wielkości i kształtu blaty stołowe, kensolowe, umywalnie, patery, wazon, portale, kolumny, parapety, nagrobki i t. p., oraz przyjmuje zamówienia.

6-15

- 12807 -

Na czasie

PALTA NIEMPRZEMAKALNE

dla Panów wojskowych, osób cywilnych, pań, dzieci i służby.

SKÓRA AMERYKAŃSKA

„Kroketowka“, nadzwyczaj trwałe gatunek w różnych kolorach na pokrycia mebli i powozów.

WYKSATYNA

na podkłady dla chorych i dzieci, jak również:

BRZEZENTY,

czyli płachty nieprzemakalne na pokrycia wagonów, furcachtowych, zboża, wołny i wszelkich rzeczy dla ochrony od zamoczenia.

Polecają

F. Wierzbicki i S-ka,

Róg Wierzbowej i Trębackiej.

P. S. Biorącym w większych partiach, odstępuje się stosowny rabat.

21-0

- 8722 -

Ubrania nieprzemakalne.

Wzki dziecinne od rs. 9 kopiejek 50.

WYKSATYNA I BRZEZENTY.

SEWERYN MAZUR i SPÓŁKA

PLAC TEATRALNY.

NAJWIĘKSZY WYBÓR

OBIC PAPIEROWYCH

francuzkich, angielskich i krajowych, które przy swej powszechnie znanej

TANIOŚCI

odznaczają się

TRWAŁOŚCIĄ I GUSTEM.

6-0

- 12449 -

Z upoważnienia Władzy Szkolnej, przyjmuję

Uczniów na Stancję,

zapewniając im opiekę i pomoc naukową.— Ulica Wspólna Nr 10, mieszkania 4.— **Adam Starczewski**, b. Nauczyciel Gimnazjum Wileńskiego. —13683-1-3

Stancja dla Uczniów.

A. Michałowski, Nauczyciel wyższy prywatny, przyjmuje Uczniów na stancję na przystępnych warunkach. Chmielna Nr domu 42, mieszkania 25. —13644-1-4

LEŚNICZY

znający się dobrze z wszelkimi wyrobami drzewnymi, posiadający świadectwa o gorliwym wypełnianiu swych obowiązków, znający dobrze języki: polski i rosyjski, poszukuje miejsca.— Adres: Ulica Nowolipie Nr 7, mieszkania 17. —13642-1-3

Kapitał 50,000 rs.,

dowolnie może być podzielony na hypoteki domów murowanych, na procent umiarkowany. Wiadomość pod Nrem 15, ulica Solna, na 1-m piętrze od frontu, Nr 4 lokalu, rano do 9-tej, w południe od 1 do 4-tej. —13641-1-3

KOLONJA

do sprzedania, odległości 8 werst od Warszawy, przy szosie, gruntu ornego morgów 6 nowopolskiej miary 300 przętowej, z zabudowaniem kompletnie nowem, to jest dom mieszkalny o czterech stancjach, stodoła wraz z oborą, za cenę bardzo przystępną, w miejscowości tejże jest miejsce zdadne na pobudowanie wiatraka. Wiadomość u Rządcy Pułaskiego przy ulicy róg Dobrej i Bednarskiej pod Nrem 26,2814 a. —13679-1-3

W Zakładzie Artysty Szyercza Szczęsnego Chilkiewicza,

ulica Leszno Nr 62, trzech zdolnych Szyerczy może zaraz znaleźć stałe zatrudnienie na dobrych warunkach. —13637-1-12

BAZAR

Stowarzyszenia Spożywczego

„MERCURY“

Tłomackie Nr 2

Przyjmuje w komis do sprzedaży wszelkiego rodzaju dzieła sztuki, antyki, zabytki starożytności, przedmioty nowe i używane, za opłatą 1% wpisowego i 10% komisowego po sprzedaży.—partje przedmiotów powszechnego użytku nie placą wpisowego. Obecnie posiada między innymi Makate turecką bafewaną pelami i złotem, komode antyk z toaletą, stół owalny mahoniowy duży z podstavą Samsona, łóżka, burka mekka i dauskie, brosze brylantową, zegary antyki i nowe, obrązy, wielki zapas porcelany, ubrania męskie, wielki zapas garderoby damskiej, kalosze nowe od 60 kop. para, różne drobniaki galanterijne i gospodarskie i t. p.

Także przyjmują się zamówienia na węgiel i drzewo, za markami dla Stowarzyszeń.

-4972-19-0

Jest do sprzedania

KOMODA

palisandrowa, o 5-ciu szufladach, w dobrym stanie i **Fotel** duży, kryty amerykańską skórą. Bielańska, w Mennicy, mieszkania Nr 56. —13682-1-3

Są do sprzedania

MAGLE

z powodu słabości właścicielki, w bardzo korzystnym miejscu, przy ulicy Chłodnej pod Nrem 766, nowy 12, egzystujący od lat 25, z dobrem powodzeniem i lokalem bardzo wygodnym. Obejrzeć można w każdym czasie. —13412-5-6

Ser Śmietankowy

w cegiełkach, na funty po 20 kop.—w większych ilościach znacznie taniej, dostać można w **Magazynie Nasion Nr 17 przy Nowym - Swiecie**, wprost Smolnej. —13521-2-6

Do Składu **Jana Grabowskiego**, przy ulicy Miodowej Nr 435 (3), naizszieli świeży transport

Cementu krajowego

z fabryki Grodziec, —dalsze transporty przysyłane będą —8027-13-18

Fortepian

mahoniowy, o 6 1/2 oktawach, w dobrym stanie, z przyjemną harmonją, do sprzedania za przystępną cenę w domu Nr 64, ulica Chmielna, mieszkania Nr 14, oficyna prawa, drugie piętro. —13680-1-3

W fabryce fortepianów J. Kerntopfa

przy placu Krasieńskich pod filarami Nr 3, są do sprzedania lub wynajęcia **Fortepiany i Pianina**, nowe i używane, za bardzo przystępną cenę.— Fabryka przyjmuje wszelkie reparacje i strojenia. —13651-1-3

Jest do sprzedania

POWÓZ,

cztero-osobowy z fordekiem z najcelniejszej Warszawskiej fabryki. Wiadomość róg Królewskiej i Nowo-Zielnej, Nr 35 u Jenerałowej Nejetow, Stangret Wosili okaże. 1-1-13649

W dniu 5 (17) Sierpnia r. b., przy wysiadaniu z omnibusu kolei konnej na Krakowskim Przedmieściu, oraz przechodząc do kościoła S-go Józefa obok Skweru, zgubiona została

Portmonetka szyldkretowa,

wyłożona wewnątrz materją koloru niebieskiego, w której papierami bankowemi znajdowało się rubli 18, a mianowicie: trzy papierki po 5 rubli i jeden trzy rublowy. Łaskawy znalazca zechce złożyć powyższą zgubę w Redakcji Kurjera Warszawskiego, za nagrodą jednego rubla, jeżeli jej żądać będzie. —13645-1-1

A. FONTAINE

Professor języka francuzkiego IV Gimnazjum, przyjmuje nadal pensjonarzy uczęszczających do szkół rządowych i prywatnych. Ulica Hoża Nr 3.
7-9 - 12951 -

Zakład Naukowy dla przygotowania do egzaminu wolno wstępujących do wojska na prawach trzeciego rzędu

Otwarty przed dwoma laty przez ś. p. Kapitana von Gallera. Zapis tak przychodzących jak pensjonarzy na rok szkolny 1877/8 rozpoczyna dnia 1 Sierpnia r. b., lekcje zaś 1 Września t. r. ulica Leszno Nr 25, drugie piętro od frontu, codziennie od godz. 5-tej do 7-mej po południu. 12359 -

Do Rodziców i Opiekunów.
Nizej podpisana wdowa po urzędniku, z początkiem roku szkolnego, w bliskości 1, 3, 4 i 5-go gimnazjum, przyjmuje UCZNIÓW NA STANCJĘ, dając im wygodne pomieszczenie, usługę, przyzwoity stół i rodzicielską opiekę. Ulica Chmielna Nr domu 24, mieszkania Nr 5, drugie piętro. F. Capuś.

Stacja dla Uczniów Szkół,
znana oddawna z troskliwej opieki. Korrepcje, konwersacja języków i fortepian w miejscu. Wiadomość, ulica Długa Nr 17, mieszkania 9. -13323-5-6

Przyjmuję na stancję **Uczniów szkół Rządowych** zapewniając wszelkie wygody. Udzielam również lekcji języka francuzkiego u siebie w domu za godzinę rs. 1.
Były Nauczyciel gimnazjum **Petré.**
Ulica Chmielna Nr 33, mieszkania Nr 2. 3-3 - 13206 -

Pensjonat dla Uczniów szkół rządowych zakładów naukowych prywatnych, oraz dla przygotowujących się do gimnazjum. Zapis od dnia 1 Sierpnia r. b. codziennie od 5-tej do 7-mej po południu.
Ulica Leszno, Nr 25, 2-gie piętro od frontu.

Kazimierz Michałowski
Nauczyciel prywatny, Urzędnik Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. 10-12 - 12358 -

Z upoważnienia JW-go Kuratora Okr. Naukowego Warszawskiego, z początkiem roku szkolnego, to jest z dniem 20 Sierpnia (1-go Września r. b. otwiera się szkoła jedno klasowa prywatna początkowa ogólna, przy ulicy Nowy-Swiat, Nr 34 (Foksal). Zapis odbywa się codziennie od godziny 10 rano do godziny 4-tej po południu.
2-2 - 13484 -

Znana z poświęcenia się wychowaniu dzieci, upoważnioną zostawszy do przyjęcia

Uczniów na stancję,
zamieszkałam blisko 1, 3, 6, 4 i 5 Gimnazjów. (Nowy Swiat Nr 51, róg Wareckiej). Zapewniając przytem oprócz przyzwoitego stołu i wygod, rodzicielską nad uczniami opiekę, pomoc naukową i konwersację, stosownie do wymagań, zgłoszenia Szanownych Rodziców i Opiekunów przyjmuje od godz. 11-ej rano do 6-ej wieczór.
Ksawera z Konopackich **Kuwiczyńska.**
8 - 6 - 12858

Pensja Prywatna Żeńska 4-ro klasowa Anny Jasieńskiej,
przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 415, pałac Hr. Stanisława Potockiego.
Podaje do wiadomości publicznej, że w roku szkolnym 1877/8, wykład nauk odbywać się będzie w godzinach od 9 do 12 z rana i od wpół do 1-szej do wpół do 3-ciej po południu. Zapis uczennic rozpocznie się dnia 20 Sierpnia, -kurs zaś nauk 1-go Września 1877 r.
-12874-6-6

Ostrzeżenie.
zawiadamiam niniejszem Szanowną Publiczność, iż z dniem 16 Sierpnia r. b. pan Józef Weinheber został usunięty od czynności zajmowanej przy moich drożdżach, a zatem wszelkie długi i zaległości należące się mnie, z dniem 16 b. m. niepowinny być wyplacane jemu, gdyż takowe przezemnie nie będą akceptowane, jak również i roznoszenie drożdży przez niego, chociażby pod moją firmą, nie są mojemi.
Cottlib Schulz,
-13631-2-3

W Drukarni Kurjera Warszawskiego: -Plac Teatralny Nr 473c (nowy 5.)

Z upoważnienia Władzy Szkolnej, z początkiem roku szkolnego, przyjmuje Uczniów na stancję.

Rodzice pragną dla swoich synów, oprócz korepcyj przedmiotów szkolnych, nauki języków nowożytnych, konwersacji w tychże językach, muzyki; -przy starannej i troskliwej opiece, tak pod względem moralnym, jakoteż i zdrowia, raczą się zgłosić. Ulica Chmielna Nr 24, mieszkania 3.

A. Smoleński.

Róg ulic Brackiej Nr 7 i Nowogrodzkiej Nr 2. Podaje do wiadomości Rodziców i Opiekunów, iż na moję pozwolenia rządowego, przyjmuję tak uczennice przychodnie, jak i miejscowe z muzyką i konwersacją francuzką, zapis uczennic trwa każdodziennie, a kurs nauk rozpocznie się z dniem 1-go Września r. b.
Przełożona zakładu, **Zofja Dąbrowska.**
4-6 - 13179 -

Podpisana przyjmuje od roku szkolnego, **Panienci** dla przygotowywania do pensjonatów. Wiadomość przy ulicy Wielkiej, Nr 16.
2-3 - 13354 -

T. Papi.

Zapis Uczniów w Szkole 4-o klasowej prywatnej, z kursem czterech klas niższych Szkół Realnych, Okręgu Naukowego Warszawskiego, przezemnie przy ulicy Nowy-Swiat Nr 18 (róg Smolnej) utrzymywanej, odbywa się codziennie od 9-tej do 1-szej. Lekcje rozpocznie się dnia 13 (25) Sierpnia r. b.

Eugeniusz Babiński.
5-6 - 12284 b. naucz. Gimm.

PROFESSOR
Języka Francuzkiego, dyplomowany przez Władzę naukową tutejszą, życzy sobie dawać lekcje w zakładach naukowych i domach prywatnych na godziny lub miesięcznie. Ulica Kacza Nr 6, mieszkania 28. -13480-2-3

Pensja Wyższa Żeńska Pauliny Kraków
Krakowskie-Przedmieście Nr 7
Podaje do wiadomości, iż zapis uczennic na przychodzące pensjonarki i półpensjonarki, otwartym zostanie dnia 20-go Sierpnia. -Wykład nauk zaś rozpocznie się 1-go Września r. b. 2-3 - 13322 -

Stacja dla Uczniów,
za cenę bardzo umiarkowaną. Podwal Numer 505, Mieszkania Nr 26. Tamże jest do sprzedania „cicha klawiatura“ praktyczna bardzo dla nabrąbia mechanizmu w palcach.
A. Grzybowska, wdowa po Patronie.
2-2 - 13563 -

Potrzebna jest na wieś OSOBA MŁODA
do zarządu domem
Wiadomość, Hotel Europejski, Nr 83, od godziny 12 do 1 i od 5 do 7.
2-2 - 13566 -

Un précepteur français
qui a déjà été un an à Varsovie dans une famille de distinction par laquelle il est hautement recommandé désire trouver une demi-place. Il enseigne le latin, le grec, les mathématiques, le dessin, ainsi que le français, l'anglais et l'italien. S'adresser: au Professeur de Pré-champs, -Długa 23 (Eldorado). -13201-1-

Upoważniona od Władzy, przyjmuję **Uczniów na stancję.**
Opieka macierzyńska zapewnia się. Wiadomość, ulica Karmielicka Nr 6. -**Czerkasińska.**
-13628-2-3

Za pozwoleniem Władzy szkolnej, umieścić można **UCZNIÓW**
pod troskliwy dozór, z korepcją i lekcją muzyki. Ulica Hoża Nr 5, mieszkania 9. -Tamże do ożnajęcia duży Pokój z meblami, usługą lub bez. -13632-2-3

Petrzebne są **PANNY**
do kwiatów, uzdatnione i do nauki. Ulica Złota Nr 26 nowy, w podwórzu na 1-m piętrze. -13635-2-3

Korzystny interes.
Z powodu wyjazdu jest do sprzedania kompletnie urządzona **Pralnia.** W 14 dni obowiązuje się kompletnie wyuczyć prowadzenia pralni. Adresy składać można w Redakcji pod lit. **S. M.** 2-3 - 13497 -

UCZNIOWIE klas niższych Gimnazjów Rządowych i Zakładów naukowych prywatnych, znajdują pomieszczenie w bliskości tychże, w domu zacnym, gdzie oprócz troskliwej opieki, zapewnia się im także i pomoc naukowa. Wiadomość powziąć można od godziny 12 do 6-tej na Krakowskim-Przedmieściu, Nr domu 2, mieszkania 18.
-13061-7-12

Familja niemiecka (Nauczyciel muzyki), życzy **przyjąć na stancję Uczniów** uczęszczających do Gimnazjów. -Wiadomość przy rogu Brackiej i Żórawiej Nr 2, mieszkania 10, pomiędzy godziną 9 a 10 z rana.
-13616-2-3

Potrzebny jest zaraz **OGRODNIK**
do znacznych dóbr, dla urządzenia sadów, ogrodów i pasieki. Wiadomość u właściciela tychże dóbr w godzinach rannych, Krakowskie-Przedmieście Nr 67 nowy, 1-sze piętro od frontu. -12468-2-3

Agentura ruskich książek otrzymała **Atlasy Iljina**
po cenie rs. 3 kop. 50, -rs. 1 kop. 50 i rs. 1 kop. 50.
Plac za Żelazną Bramą Nr 2. 4-5 - 13422 -

LOKOMOBILE
i stojące
Machiny parowe z kotłami.
jak również
Tokarnie różnej ilości.
Wiertarnie ręczne i parowe.
Heblarnia do żelaza i drzewa.
oraz
Maszyny Pomocnicze wszelkiego rodzaju są zawsze na Składzie
H. SOMYA
W WARSZAWIE
ulica Marszałkowska Nr 41.
21-0 - 4949 -

Po cenach najniższych!
Oliwa i Olej maszynowy w najlepszych gatunkach.
Smarowidło belgijskie do trybów i osi.
Wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze i przemysłowe.
Prądyński, Trylski i Sp.
MIODOWA Nr 2. 8-24 - 12722 -
Administracja Fabryki Wódek Słodkich, Araków i Likworów w Krągli, poszukuje w Warszawie

SKŁADNIKA,
któremu, oddałaby w komis do sprzedaży wyroby swoje, na bardzo korzystnych dla składnika warunkach Zgłosić się listownie do Administracji w Krągli prz z Konia.
5-12 - 13037 -

FORTEPIAN
do sprzedania za rs. 180 z fabryki Hoffera, o 7-miu oktawach. Chmielna Nr 33, mieszkania 39, w podwórzu na dole po prawej stronie. -Tamże do sprzedania **Burko** adwokackie. -13232-3-3

Z powodu restauracji domu, znajdują się do sprzedania **Główne Schody**
dębowe w zupełnie dobrym stanie, w hotelu Krakowskim. Wiadomość u Rządy domu, oraz **komplet dzwonków** na 45 numerów, z maszyną. -13555-2-3

Wóz węglarski
ze skrzynią, bardzo mało używany, za cenę przystępną jest do sprzedania. Wiadomość na Czystem pod Nrem 3108 - w Garbarni. -13365-4-6

Xanthium spinosum,
środek przeciwko wściekliznie, używany od kilkunastu lat z wielkim powodzeniem w razach wydarzonego nieszczęścia przez doktora Grzymałę w gub. Podolskiej; dostać można świeżo sproszkowany w **Apteczce Fr. Kuźmierskiego** w Warszawie, ulica Chłodna Nr 12. -8291-7-9

KROJU SUKIEN
damskich, podług metody rzeeczywiście francuzkiej, wyucza bez żadnych szumnych przechwałek, z całą sumiennością w 14 lekcjach Kostecka w pracowni swej, pod Nrem 14 przy ulicy Elektoalnej, obok Szpitala S-go Duchy. -13040-6-6

Po 18 kop. sztuka
SER GAMBRINO
W HANDLU
BRACI WRÓBEL
- 60 - 0 - 3494 -

Sprzedają się **MEBLE**
rozmaitego rodzaju garnitury, kozetki, szesłagi, sofy, szafy, komody, kredensa, stoły, stoliki, bióra, fotele, toalety, serwantki, umywalnie, łózka, łóżecka, sienniki i materace, po cenach niskich. Ulica Bielańska Nr 4, w podwórzu. -13556-2-6

Jest do sprzedania, z powodu wyjazdu **Garnitur Mebli,**
royal, bardzo dobry, oprócz tego kilka stołów, powóz, karetka, sanki, perelotka i uprząż na konie. Ulica Dzielna Nr 1, mieszkania 2. Wiadomość na miejscu. -13551-3-3

Jest do sprzedania **Garnitur Mebli**
fortepian, lustra, komody, szafy, porcelana, obrazy, wazon, kuchenne sprzęty, wszystko to zupełnie prawie nieużywane i nader wykwintne. Leszno Nr 51, mieszkania 8. -13443-2-3

Lokale do najęcia
przy ulicy Szkolnej Nr nowy 4, w bliskości Zielonego Placu, parterowy, składający się z pięciu pokoi, przedpokoju, kuchni, spiżarki i wygodki, -takiż sam na 1-m piętrze, -w kuchniach urządzone są zlewy i wodociągi. Wiadomość u stróża miejscowego. -12972-3-3

Nagrody rs. 20.
W dniu 26 Lipca r. b. przy wyjeździe z kościola św. Anny na Krakowskim-Przedmieściu, zginął **Zegarek** złoty damski o jednej kopercie z portretem Kościuszki, z fabryki Pateque i Chapeque Nr 15059. Łaskawy znalazca zechce odnieść pomieniony zegarek do Redakcji Kurjera Warszaw. za co otrzyma powyższą nagrodę. PP. Zegarmistrzów uprasza się o zwrócenie szczególnej uwagi.
3-3 - 13314 -

W przejeździe koleją Petersburgską między Białymstokiem a Warszawą, zginęła **Książeczka Legitymacyjna**, wydana na imie **Gustawa Radowickiego**. Szanowny Znalazca raczy złożyć w Redakcji Kurjera pod lit. **G. R.**
3-3 - 13570 -

Dnia 1 (13) Sierpnia, o godzinie 9-tej wieczorem, dwie panie z Hotelu Europejskiego, wysiadając na Bahnhofie drogi żelaznej Warszawsko-Petersburskiej, zostawiły w doróże klasy 2-giej **czarną wełnianą Chustkę** z frendzlami. Uprasza się sumiennego doróże-karza, albo znalazcę takowej, zwrócić ją do Redakcji Kurjera Warszawskiego pod literami M. B. Nagroda rs. 1, jeżeli takową żądać będzie. -13627-2-2

Nagrody rs. 15.
W piątek po południu idąc ulicami Orlą, Zimną, Gnojną na Grzybowską zgubioną została okrągła broszka korralowa z podłużnych korali. Uczeńwi znalazca raczy zwrócić do składu obić Seweryna Mazur na placu Teatralnym.
Panów Jubilerów uprasza się o zwrócenie uwagi gdyby kto do sprzedaży przyniósł. 2-3 - 13617 -

MIGRAINES, NÉVRALGIES

SPOSÓB LECZENIA

NEWRALGII I MIGRENY ZA POMOCĄ PERELEK Z ESSENCYI TERPENTYNOWEJ

DOKTORA CLERTANA

Na dziesięć przypadków migreny i newralgii ośm wyleczonych bywa w przeciągu kilku minut przez użycie *Perelek z essencji terpentynowej Doktora Clertana*.

Jeżeli od pierwszego razu środek ten nie ulży cierpieniom, nie należy go używać więcej; środek ten pomaga odrazu lub wcale;

Perełki te zatywać się mogą tak przed jak podczas i po jedzeniu; poczynając od dwóch do sześciu perełek które tykać można prędko w tyżce zupy lub też z nieco wody.

Perełki Clertana są to małe kapselki wielkości grochu; zawierające pod przezroczystą powłoką żelatyny, delikatną jak listek papieru 4 do 5 kropli essencji terpentynowej.

PRZESTROGA: — *Nazwa Perełek*; właściwą jest produkcji Doktora Clertana; w handlu znajdują się produkta pod różnemi nazwami *kapsli, globulów, kropli, etc.*, podobne mniej lub więcej do tychże perełek. Doktor Clertan poręcza za dobroć i skuteczność prawdziwych perełek zawartych jedynie w *flakonach* mających na stykiście następujący podpis:

Na każdego flakonu dołącza się szczegółowy przepis

Clertan
Dm

Składy w Warszawie u pp. A. F. Galle i Ludwika Spiessa. — 5803 —

Skład Materjałów Aptecznych LUDWIKA SPIESSA I SYNA

Ulica Senatorska, Nr 464 (5),
obok kościoła Ś-go Andrzeja,
otrzymuje ciągle świeże transporta najlepszej
do jedzenia Oliwy Nicejskiej.

NADTO POLECA:

Oceł winny stołowy i Estragonowy z własnej fabryki.
Ultramarinę do bielmy.
Farbki i Krochmala w rozmaitych gatunkach.
Benzinę do wywabiania plam i prania rękawiczek.
Masy woskowe do zaprawiania posadzek.
Oliwę Malagaską do palenia.
Korzenie i Nasiona używane w gorzelnictwie i gospodarstwie.
Siła i wszelkie materjały apteczne.

Przetwory i Preparaty chemiczne tak z własnej fabryki
w Tarchominie pod Warszawą
jakoteż z pierwszorzędných fabryk zagranicznych. — 15378 —

FABRYKA

przy ulicy Ciepłej pod Nrem 6,
ozdobiona medalem Wystawy Warszawskiej
w roku 1874,

sprzedaje po cenach nader przystępnych:

Łóżka ozdobne żelazne i zwyczajne, Kółeczki bujane ozdobne i zwyczajne,
Wózki dziecięce, Umywalnie, Kozety, Krzesła, Taborety, Stoły i Sto-
liki, tak pokojowe jak i ogrodowe, Ławki rozmaitej formy i kształtu, Wagi de-
cymalne stołowe i t. p., oraz uskutecznią się szybko wszelkie reparacje. Nadto
przyjmują się obstalunki na balkony, bramy, sztachety, zamki, okucia do drzwi
i okien.

Handlującym odstępuje się stosowny rabat. Zamówienia z prowincji natych-
miast załatwia się. Fabryka tylko za wyroby opatrzone swą firmą gwarantuje
i takowe bezpłatnie reparuje. 4-6-12960-

Ciepła Nr 6.

Ciepła Nr 6.

Ciepła Nr 6.

Przyjmuje wszelkie
roboty Tapicerskie,
oraz Dekoracje.

MAGAZYN
MEBLI

Skład Drzewa i for-
nirów zagranicz-
nych.

ulica Elektoralna Nr 20. — Zaopatrzony w wielki dobór Mebli dokładnej roboty,
w najświeższych fasonach. Ceny nader niskie. — Za suchość roboty udziela się
kupującym piśmienne poręczenie — Tamże garnitur używany fotelikowy.
4-6-12987-

Warszawska Fabryka MEBLI GIĘTYCH ŻELAZNYCH BRACI FRUMKIN

poleca znaczny wybór mebli żelaznych, praktycznie i elegancko wykończonych
po cenach umiarkowanych.

Skład Główny przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, Nr 7, róg
Królewskiej. 6-6 — 12866 —

ROLETY

drylichowe w pasy, rewantuchowe, kolorowe i żaluzje do okien, poleca Skład Obić
Papierowych Krajowych i Zagranicznych, pod firmą:

W. MUSZEWSKI

DAWNIEJ

J. RÓŻAŃSKI.

Ulica Długa Nr 30, Pałac W-go A. Dückerta, naprzeciw Ho-
polskiego. 4-4 — 12846 —

ORYGINALNE AMERYKAŃSKIE WHEELERA I WILSONA MASZyny DO SZYCIA

są uznane w kraju naszym od lat 16-stu jako **najdosko-
nalsze**, przez żadne naśladowania dotąd niedorównane.
Originalne Wheelera i Wilsona maszyny są **jedynę**, które
podług urzędowego sprawozdania Komissji Wystawowej
w Filadelfji, jako

nie przewyższone

umanami zostały i w skutek tego otrzymały najwyższe za-
szczyty, które w ogóle maszynom do szycia udzielono.

Pomimo wysokiego kursu waluty zagranicznej,
oraz opłaty cła w złocie, sprzedają się takowe po-
dług dawnych znizowanych cen w jedynym składzie dla Kró-
lestwa Polskiego w Warszawie, ulica Rymarska Nr 8. 4-6 — 12605 —

ODALISK,

nadszedł świeżo i jest do nabycia u Aleksandra Kocha, Perfumiera przy ulicy Nowo-
Senatorskiej Nr 4, oraz u Pani Jekiel Nr 451, w domu zwanym Roeslers. Odalisk
od lat 10 udowodnił, że jest środkiem niezawodnym dla zniszczenia zmarszczek plei, piegów,
plam, opalenizny twarzy, ubielając ją przytem stopniczo. Dla nadania płci naturalnej owi-
lowej białości, dodaje się kosmetyku w pudrze „La Beauté immortelle”, który się przy Odali-
sku sprzedaje. **Cena za flakon Odalisku rs. 2. za pudełko pudru rs. 1 kop. 50.**
Dla odróżnienia od podrabianego Odalisku, należy uważać na pieczęć flakonu, na której są
wryte słowa: „Aprobowany przez St. Ketersburski Medycejski Departament”, zaś na infor-
macji użycia należy uważać na podpis: „Le premier Agent Dobrzański.” — 10190-01-12

6. ULICA CZYSTA 6. ANTONI WŁODKOWSKI

Skład Dywanów, Firanek i wszelkich materji meblowych,

otrzymał w tych dniach prawdziwą **Skórę Amerykańską Crockett'a**, najtańszy i nadzwyczaj praktyczny materiał, w cenie
90 kop. łokieć, **Serwety gobelinowe** francuzkie w ogromnym wyborze i inne od rs. 4 sztuka.

